

KIESKLEURIG

SIMONIS & BUUNK

KIESKLEURIG

KIESKLEURIG

Verkooptentoonstelling

zaterdag 25 november 2023 t/m zaterdag 6 januari 2024

dinsdag t/m zaterdag van 11-17 uur en op afspraak
open zondagen: 26 november en 10 december 2023
feestdagen gesloten

Een collectie schilderijen, aquarellen, tekeningen en beelden uit de 17e t/m 21e eeuw waaronder Hollandse romantici en impressionisten, schilders van de Haagse en Amsterdamse School, klassiek modernen, vertegenwoordigers van expressionistische stromingen als de Bergense School en de Groninger Ploeg, nieuwe realisten en abstracten.

Voor prijzen, lijstfoto's en meer informatie: scan de QR-code bij het kunstwerk of ga naar www.simonisbuunk.nl

SIMONIS & BUUNK
een keur aan kunst

19e eeuw Notaris Fischerstraat 30

20e eeuw Notaris Fischerstraat 19

Fischerhuis Notaris Fischerstraat 27

Buiten exposities om geopend dinsdag t/m zaterdag 11-17 uur en op afspraak

Notaris Fischerstraat 30, 6711 BD Ede

+31(0) 318 652888

info@simonisbuunk.nl

www.simonisbuunk.nl

KIESKEURIG

KIESKLEURIG

'Als u naar buiten gaat om te gaan schilderen, probeer dan de dingen die zich aan u voordoen – de boom, het huis, de akker, wat dan ook – te vergeten. Denk liever: hier heb je een klein blauw vierkantje, hier een roze rechthoek, hier een gele streep, en schilder dat precies zoals het aan u verschijnt, met de exacte kleur en de exacte vorm, net zo lang totdat dat uitmondt op uw eigen naïeve indruk van de scène voor u.' Dit is een citaat van **Claude Monet**, zijn advies aan leerlinge **Lilla Cabot Perry** die 's zomers thuisland Amerika verruilde voor het romantische Giverny van **Monet**. Zijn centrale idee direct te schilderen wat je zag en dat in kleur op doek te zetten bracht een heel nieuwe vorm van schilderkunst. De kleur van de lucht, die volgens **Monet** violet is, de haast fluorescerende kleur van bloemen waarmee **Monet** zich omringde ('je dois avoir des fleurs toujours et toujours'); in steeds grotere mate krijgt kleur een eigen plek op het doek, niet langer ondergeschikt aan compositie of onderhevig aan wat de natuur ingeeft. Kunstenaars bevrijden zich van de plicht om de zichtbare werkelijkheid zo natuurgetrouw mogelijk weer te geven en kiezen voor kleur.

De wereld zou er een stuk minder gezellig uitzien zonder kleur, het levert een karig leven op. Of toch niet? Vanuit **Simonis & Buunk** zijn we betrokken bij de Nederlandse Oogonderzoek Stichting – een doel naar ons hart, hoe kan het ook anders – en volgens slechtzienden missen ze veel, maar is het leven draaglijk. Het is de eerder geciteerde **Monet** die aan het eind van zijn leven kampte met blindheid, maar nog steeds fraai schilderde, hoewel bijna abstract. Van **Vincent van Gogh** wordt vermoed dat hij kleurenblind was, van **Herman Brood** en **Lucebert** is het bekend. Die laatste vond overigens om die reden dat zijn tekeningen beter waren dan zijn schilderijen. Of dit ook zo is gaan we zien in het Stedelijk Museum Alkmaar waar komend jaar zijn 100e geboortedag herdacht wordt met een tentoonstelling van 100 objecten – getekend, geschreven, gesproken en geschilderd, inclusief bruiklenen vanuit Ede.

Een andere visie op kleur kan juist hele aparte en creatieve kleurcombinaties opleveren. We benadrukken dat in deze catalogus, die de passende titel 'kieskleurig' heeft meegekregen, of zo u wilt, 'kieskeurig'. Want de afgebeelde selectie

schilderijen en enkele beelden zijn niet willekeurig samengebracht. Bij elk nieuw werk dat onze collectie verrijkt en 'cataloguswaardig' is, zoeken we een ander werk dat versterkend werkt, soms één dat al langer in de collectie is maar bij voorkeur ook een recente aankoop. De twee naast elkaar geplaatste werken mogen contrasteren, maar elkaar niet 'bijten'. Overeenkomst in thematiek is aardig, maar als het dan ook uit dezelfde periode afkomstig is wordt het een open deur. En dan uiteindelijk, na veel schaven en *finetunen*, is de selectie definitief en... worden er één of meerdere schilderijen uit de voorlopige catalogus verkocht en begint het proces opnieuw.

We trappen af met een groot werk van **Frieda Hunziker** uit 1963. Het grootste gedeelte van wat zij na haar dood in 1966 naliet is nu bij haar kleindochter. We zijn bijzonder verheugd om namens haar drie prachtige werken aan te bieden. In het voorjaar van 2024 volgt er meer, ook van haar vroege werk. Hunzikers *Donkere golf* wordt vergezeld door de golven van een winderig Paterswoldsemeer van **Jan van der Zee** (pag. 7). Het was zijn collega-schilder uit Groningen, **Jan Wiegers**, die zo overdonderd was door het kleurgebruik van **Ernst Ludwig Kirchner** dat dit leidend werd voor het kunstcollectief dat we vanaf eind 20e eeuw als kunsthandel veel en graag verhandelen: de Groninger Ploeg. Het is deze stroming die de gemoederen flink bezighield 100 jaar geleden, en niet alleen toen. **Jan Altink**, **Johan Dijkstra**, **George Martens**, **Jan van der Baan**, **Jannes de Vries**, **Ben Walrecht**; zowel de vroege als de latere generatie Groningers zijn rijk vertegenwoordigd in deze uitgave.

Bijzonder in deze catalogus is wel het schilderij van **Ferdinand Hart Nibbrig** (pag. 25) dat we in Australië kochten uit de nalatenschap van dr. Cornelis Kruytbosch uit Albury. **Hart Nibbrig** begon conventioneel met een studie aan de Amsterdamse Rijksakademie, maar maakte tijdens een daaropvolgend verblijf in Parijs (1888-1889) al vroeg kennis met het neo-impressionisme van

Lucien en **Camille Pissarro**, wat een grote indruk op hem maakte. Vanaf 1895 begon de schilder deze techniek zelf toe te passen, echter zonder de strenge kleurvoorschriften waar het pointillisme in Frankrijk aan onderworpen was. **Hart Nibbrig** wilde met de stippeltechniek de tinteling van het zonlicht weergeven. En waar kon hij beter zijn dan in Hillegom en Bennebroek, waar hij tussen 1890 en 1894 graag werkte tussen de bollenvelden die met het voortduren van de dag steeds veranderden van licht en kleur. Het schilderij wordt al vroeg opgemerkt en maakt in 1901 deel uit van de Internationale Kunstausstellung van de Sächsischer Kunstverein in Dresden.

Last but not least wil ik het enfant terrible van de Nederlandse schilderkunst uitlichten, van wie we maar liefst vijf werken een plek in deze catalogus hebben gegeven. Zijn Cobra-jaren en wilde schildersjaren zijn achter de rug en **Karel Appel** zoekt vanaf eind jaren 60, vanuit zijn aangekochte Château de Molesmes in Frankrijk, naar een nieuwe beeldtaal waarin – hoe kon het ook anders – kleur de hoofdrol speelt. Niet langer zijn de helden uit de kunstgeschiedenis zijn vijanden, het kinderlijke en primitieve maakt in de daaropvolgende jaren 70 plaats voor meer uitgebalanceerde composities. Was zijn werk voorheen gehaat en geliefd, tegenwoordig is de vraag groter dan het aanbod. Ook onze zuiderburen zijn gecharmeerd van zijn werk, wat blijkt uit de mooie tentoonstellingen die daar de laatste jaren over Cobra gemaakt zijn en nog komen.

Onze zorgvuldige keuze is een kleurig geheel geworden. Aan u de uitdaging óók te kiezen. Vanuit deze catalogus of in Ede, waar u oog in oog staat met onze keur aan kunst.

Teo van den Brink

Frieda Hunziker

Amsterdam 1908-1966

Donkere Golf

olieverf op doek 100,2 x 150,3 cm, te dateren 1963

Herkomst: Frits Swart,
zoon van de kunstenaars.

Tentoonstelling: Amstelveen, Cobra
Museum voor Moderne Kunst, in bruikleen,
1996-ca. 2001, inv.nr. 0928 0000624.

Jan van der Zee

Leeuwarden 1898-1988 Groningen

Paterswoldsemeer op een winderige dag

verso: **Paterswoldsemeer bij kalm weer**
olieverf op doek 54 x 56 cm, gesigeneerd rechtsboven en gedateerd '32

VERSO

Willem Bodeman

Amsterdam 1806-1880 Bussum

Landschap met landvolk en paarden op een late zomerdag
 olieverf op doek 67,2 x 54,6 cm, gesigneerd links onder en gedateerd 1832

Johannes 'Johan' Dijkstra

Groningen 1896-1978

Evolution du printemps
 olieverf op doek 84,3 x 103,8 cm, gesigneerd links onder
 annotatie op spieraam: 'Evolution du printemps'

Jean Louis 'Marcel' Cosson

Bordeaux (Frankrijk) 1878-1956 Parijs

Na de balletvoorstelling

olieverf op doek 50,2 x 61 cm, gesigneerd rechtsonder

Eugenius Antonius Maria 'Eugène' Brands

Amsterdam 1913-2002

Parende vlindersgouache op papier 49,2 x 31,1 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '63
annotatie verso: 'Brands, parende vlinders 25.III '63-6'

Ferdinand Hart Nibbrig

Amsterdam 1866-1915 Laren (N.H.)

Korenveld met arenlezende vrouw
olieverf op doek 39,2 x 60,4 cm

Herkomst: Centraal Museum, Utrecht, in bruikleen 1946-1960, inv.nr. 9878.

Literatuur: tent.cat. 's-Gravenhage, Gemeentemuseum, *Nieuwe Beweging: Nederlandse schilderkunst om 1910*, 1955, cat. nr. 62, afb. 6; tent.cat. Utrecht, Centraal Museum, *Kunst na 1850 tot heden*, 1960, cat.nr. 155.

Tentoonstelling: 's-Gravenhage, Gemeentemuseum, *Nieuwe Beweging: Nederlandse schilderkunst om 1910*, 20 okt.-12 dec. 1955; Utrecht, Centraal Museum, *Kunst na 1850 tot heden*, 1960.

Frederik Marinus Kruseman

Haarlem 1816-1882 Sint-Gillis (Brussel)

Oogstmaand, augustus
olieverf op paneel 28,5 x 38,5 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1850

Herkomst: coll. Sir Ralph Cusack, Queens Council, Newcastle upon Tyne, Groot-Brittannië; veiling *Sir Ralph Cusack*, Londen, 16 juni 1978, lotnr. 28; veiling Sotheby's, Londen, 25 maart 1981, lotnr. 32; veiling Christie's, Londen, 25 febr. 1983, lotnr. 154; veiling Sotheby's, Londen, 22 juni 1983, lotnr. 134; coll. Jef Rademakers, Brasschaat, België.

Literatuur: Marjan van Heteren, Jan de Meere, *Frederik Marinus Kruseman 1816-1882. Painter of Pleasing Landscapes*, Schiedam 1998, pag. 80, afb. 32 en pag. 172, cat.nr. 58 (als 'Summer landscape with harvesting farmers near a windmill'); Peter Carpreau e.a., *Een Romantische Kijk. De Rademakers Collectie*, Brussel 2011, pag. 88, cat.nr. 33; Jef Rademakers, Guido de Werd, *Een Romantische Reis: Meesterwerken uit de Rademakers Collectie/A Romantic Journey: Masterpieces from the*

Rademakers Collection, Eindhoven 2014, pag. 48, afb. 4.

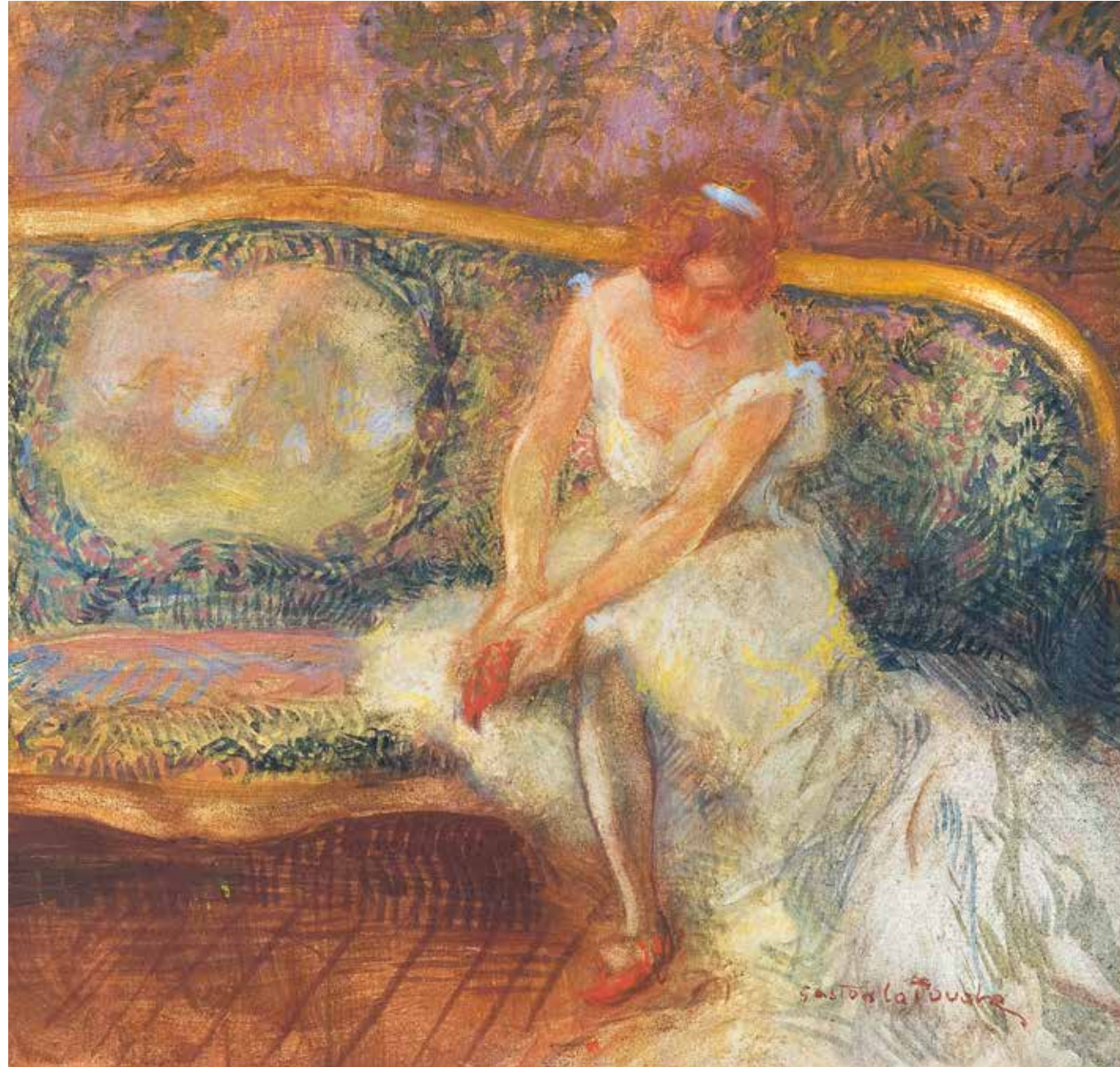
Tentoonstelling: *Een Romantische Kijk*, Sint-Petersburg, Rusland, State Hermitage Museum, 29 okt. 2010-6 febr. 2011/Den Haag, Haags Gemeentemuseum, 26 maart-5 juni 2011/Leuven, België, M-Museum, 24 juni-4 sept. 2011/Kleef, Duitsland, B.C. Koekkoek-Huis, 25 sept. 2011-29 jan. 2012/Helsinki, Finland, Sinebrychoff Museum of Art, 26 sept. 2012-13 jan. 2013; *Een Romantische*

Reis: Meesterwerken uit de Rademakers collectie/A Romantic Journey: Masterpieces from the Rademakers Collection, Luxemburg, Musée National d'Histoire et d'Art, 3 april-14 sept. 2014/'s-Hertogenbosch, Het Noordbrabants Museum, 11 okt. 2014-25 jan. 2015.

Gaston La Touche

Saint-Cloud (Frankrijk) 1854-1913 Parijs

Zittende ballerina

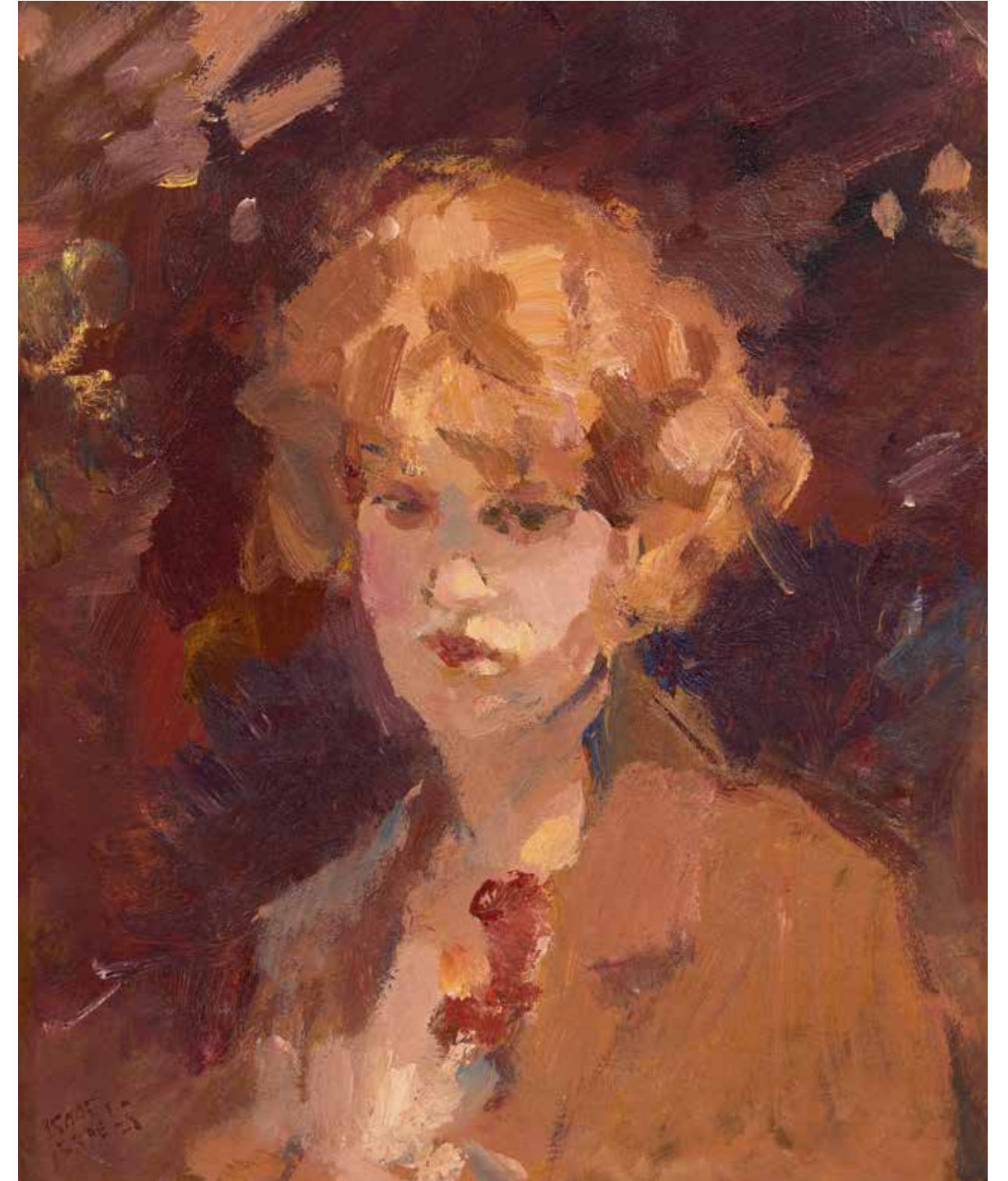
krijt en gouache op board 23,1 x 24,3 cm, gesigneerd rechtsonder

Herkomst: part. bezit Frankrijk.

Wordt opgenomen in de catalogue raisonné van het werk van de schilder, in voorbereiding door Selina Baring MacLennan en Roy Brindley.

'Isaac' Lazarus Israëls

Amsterdam 1865-1934 Den Haag

Portret van een jonge vrouw

olieverf op papier op paneel 30,4 x 24,9 cm, gesigneerd linksonder

Herkomst: coll. A. Vles, Brussel.

Gerardus 'Geer' van Velde

Lisse 1898-1977 Cachan (Frankrijk)

Compositie
 olieverf op doek 38 x 60,6 cm, gesigneerd rechtsonder met
 initialen en te dateren ca. 1944-1947

Herkomst: Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 2000; part. coll. Zaandam.

Jan Willem 'Willy' Sluiter

Amersfoort 1873-1949 Den Haag

Met de cabriolet langs het boulevardterras in Scheveningen
 krijt en aquarel op board 37,1 x 47 cm, gesigneerd rechtsonder en
 gedateerd 'Scheveningen' 1930

Herkomst: veiling A. Mak, Dordrecht, *Atelier
 Willy Sluiter*, 6/7 nov. 1951, lotnr. 124.

Wordt verkocht met voorstudie in krijt.

Gijsbert 'George' Martens

Groningen 1894-1979

Bloemstillevens met citroenen

benzinerel en wasverf op doek 50,3 x 50,3 cm, gesigneerd rechtsboven
 annotatie op spieraam: 'Stilleven X Martens Groningen'

Marcus Martinus Maria 'Marc' Mulders

Tilburg 1958

Papegaitulpen

olieverf op doek 60,5 x 40,5 cm, gesigneerd rechtsonder met initiaal en
 verso gedateerd 25 04.02.
 annotatie verso: 'Marc Mulders papegaitulpen 25 04.02.'

Herkomst: Galerie Rob Jurka, Amsterdam, aldaar verworven in 2002 door de vorige eigenaar.

Maria Vos

Amsterdam 1824-1906 Oosterbeek

Stilleven met oesters, citroenen en zilveren kan

olieverf op paneel 38,6 x 27,6 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 1880

Gerard Victor Alphons Röling

Den Bosch 1904-1981 Terwolde

Tafelstillevens

olieverf op doek 99,5 x 150,6 cm, gesigneerd middenonder

Herkomst: collectie AMRO Bank, inv.nr. 261; AMRO Kunststichting inv.nr. 9527.

Auke de Vries

Bergum 1937

Onthulling kunstwerk *De Vishaak* in tegenwoordigheid van Auke de Vries en leerlingen van basisschool Zuiderpolder. © Rob Hendriks / UP De Boer

Model voor '*De Vishaak*' in Zuiderpolder, Haarlem beschilderd metaal, hout en veer 70,2 cm hoog, te dateren ca. 1994

Herkomst: Galerie Nouvelles Images, Den Haag, aldaar verworven in 1998 door de vorige eigenaar.

'Hendrik' Jacobus Valk

Zoeterwoude 1897-1986 Arnhem

Amateurklasje

olieverf op paneel 31,9 x 42,5 cm, gesigneerd rechtsonder met initialen en gedateerd '72
annotatie verso: 'opus : 1326 1471 "Amateurklasje" 1972 Hendrik Valk'

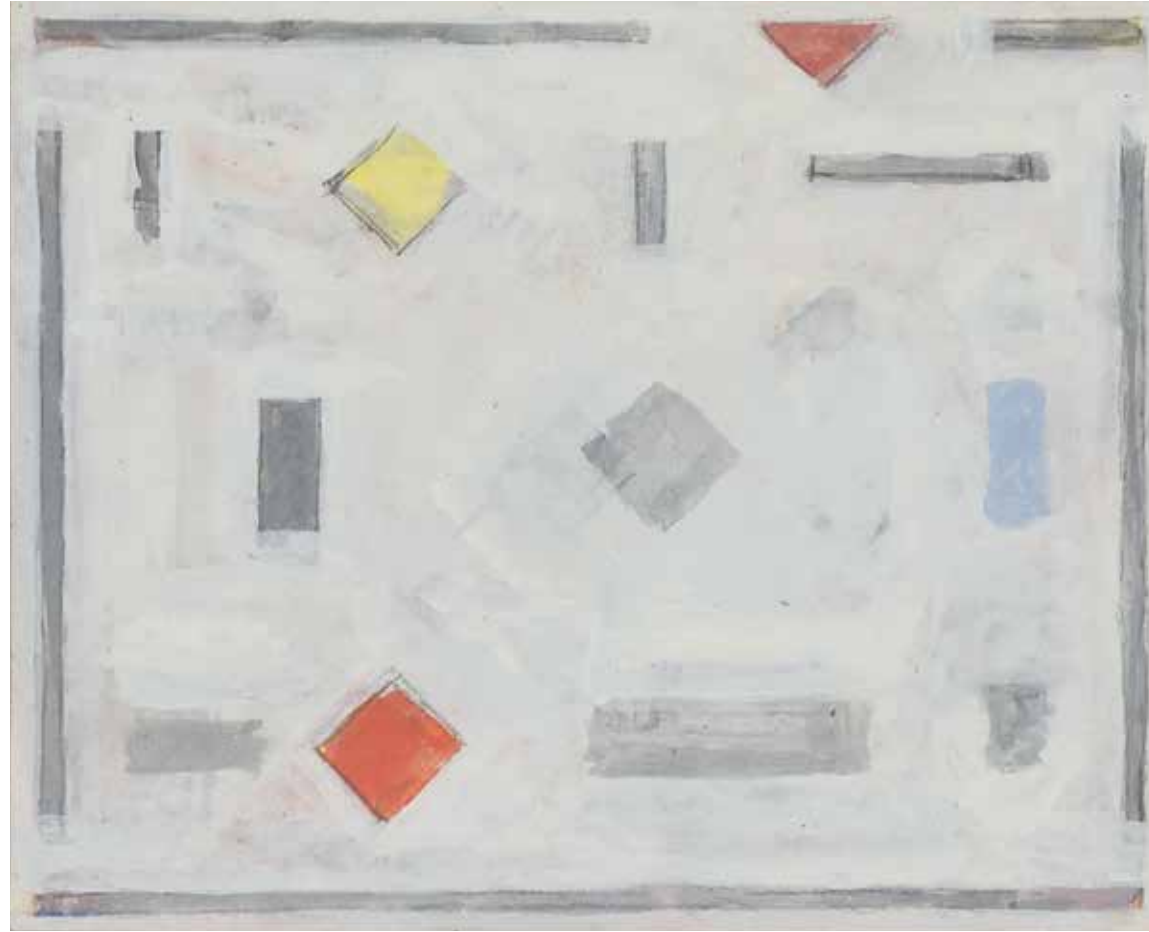
Na zijn opleiding te hebben voltooid aan de academie in Den Haag, gaat Hendrik Valk in de jaren 10 en 20 van de vorige eeuw als beginnend kunstenaar op zoek naar een eigen stijl. Hoewel hij zich nooit bij een groep of stroming aansloot, wordt zijn stijl vaak in verband gebracht met kunstenaars als Theo van Doesburg, Bart van der Leek en Vilmos Huszár. Valk zorgde dat hij op de hoogte was van de moderne kunstopvattingen, maar is altijd zijn eigen koers blijven varen. Hij vond het belangrijk het 'wezen' van een kunstwerk op een heldere manier weer te geven. Hij begint met het schilderen en tekenen van het landelijke leven, zoals boerderijen en landschappen in de omgeving van Stroe, maar neemt hierin steeds meer afstand van het realisme. Zijn kleuren zijn dan al egaal en zijn voorstellingen hebben een scherpe belijning. In zijn zoektocht naar de kern van zijn onderwerp houdt Valk vast aan zijn eigen ervaring van de kunstenaar als 'ziener' en vermijdt hij alles wat kan afleiden, zoals het gebruik

van details. Meer en meer abstraheert hij zijn composities tot blokvormen, waarbij de onderdelen wel herkenbaar blijven: een figuur blijft een figuur en ook dieptewerking blijft hij op het platte doek toepassen, in tegenstelling tot Bart van der Leek en andere kunstenaars van De Stijl. Als docent van kop- en modeltekenen en oprichter van de grafische afdeling op de academie in Arnhem stimuleerde Valk zijn leerlingen hun eigen stijl te ontwikkelen.

'Bart' Anthony van der Leck

Utrecht 1876-1958 Blaricum

Compositie (ontwerp voor een tapijt)

gouache op papier 13,5 x 16,5 cm, te dateren vroege jaren 30

Met verso schets en stempel 'Estate B.v.d. Leck nr. 336' over signatuur van H. Schöne-v.d. Leck (dochter van de kunstenaar).

Herkomst: nalatenschap van de kunstenaar. Met authenticiteitsverklaring van H. Schöne-van der Leck, dochter van de kunstenaar: 'Hiermede verklaart ondergetekende,

H. Schöne-van der Leck, dat de hierbij behorende gouache onder nr. 336 Estate B.v.d. Leck, voorstellende "Compositie", afmeting 13,5 – 16,5 cm. gesigneerd

H. Schöne-v.d. Leck door het Estate stempel, afkomstig is uit de nalatenschap van wijlen B.A. van der Leck. Blaricum 29 December 1982, H. Schöne- v.d. Leck.'

Ferdinand Hart Nibbrig

Amsterdam 1866-1915 Laren (N.H.)

Bollenvelden in Bennebroek

olieverf op doek 51,1 x 71,3 cm, gesigneerd rechtsonder

Ferdinand Hart Nibbrig trekt na zijn studie aan de Rijksakademie in Amsterdam in 1888 naar Parijs om zich in het 'nieuwe' artistieke klimaat onder te dompelen. Hij komt er in aanraking met het werk van de impressionistische schilders Claude Monet, Camille Pissarro, Georges Seurat en Vincent van Gogh. Zij braken met de conventionele schildertradities en schilderden in andere technieken met felle, ongemengde kleuren. Terug in Nederland weet Hart Nibbrig aanvankelijk niet goed hoe hij deze indrukken moest verwerken en is hij een aantal jaren op zoek naar een eigen stijl. Hij experimenteert met verschillende technieken om verf aan te brengen in nog steeds donkere aardtinten met weinig licht-donker effect. Maar als hij voorjaar 1892 vanuit Amsterdam op aanraden van zijn vriend Simon Moulijn een fietstocht maakt langs de bloeiende bollenvelden bij Bennebroek en Hillegom weet hij wat hem te doen staat. De aanblik van dit feest van kleur verandert zijn palet volledig. De donkere kleuren in een korte penseelvoering maken plaats voor frisrode, felblauwe en witte kleuren in een stippeltechniek die het sprankelende licht moest

verbeelden. Daarmee behoorde Hart Nibbrig met Co Breman tot de eerste schilders in Nederland die de pointillistische techniek gebruikten voor het oproepen van een warme, zomerse sfeer. Toen hij dit schilderij maakte zat Hart Nibbrig op een stukje hoger gelegen oude duinwal in Bennebroek. Deze duinwallen waren in de 17e eeuw voor een groot deel afgegraven en het zand was voornamelijk gebruikt voor de stadsuitbreiding van Amsterdam. Vanaf ca. 1850/1860 werd dit gebied in gebruik genomen voor de bollenteelt. Van waar hij zat had Hart Nibbrig een goed zicht op de wat lagergelegen bollenvelden van Bakker en Van Lierop, van wie de laatste zich had gespecialiseerd in de hyachintenteelt. Het huis aan de rechterzijde is huize Vrede-oord (nu Bennebroekerlaan 31-33). In het midden van het schilderij zien we uitspanning De Nieuwe Geleerde Man, in 1927 afgebrand en daarna weer opgebouwd.

Met dank aan Martin Bunnik, Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek.

Herkomst: nalatenschap dr. Cornelis Kruytbosch, Albury, Australië, 1973.

Literatuur: tent.cat. Dresden, Sächsischer Kunstverein, *Katalog der Internationalen Kunstausstellung*, 1901, pag. 27, cat.nr. 249.

Tentoonstelling: Dresden, Sächsischer Kunstverein, *Internationale Kunstausstellung*, 20 april-20 okt. 1901.

Petrus Gerardus Vertin

Den Haag 1819-1893

Stadsgezicht

olieverf op doek 63 x 50,5 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '73

Herkomst: Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 1996.

Johan Barthold Jongkind

Lattrop 1819-1891 La Côte-Saint-André (Frankrijk)

Hollands dorpje 'après Vertin'

olieverf op paneel 18,9 x 24,1 cm, gesigneerd middenonder en gedateerd 1888

annotatie middenonder: 'après Vertin Jongkind 1888 la Hollande' en verso: 'le 7 Juin 1888'

Herkomst: Mme Fesser, Frankrijk; Galerie Aimé Diot, Parijs, 1888; coll. Stéphane Chapelier; part. bezit; Kunsthandel E.J. van Wisselingh & Co., Amsterdam; part. coll. Nederland.

Literatuur: tent.cat. Parijs, Galerie Alfred Daber, *Jongkind, Boudin: Marines et Paysages*, 1951, cat.nr. 7 (met afb. en als bijschrift (vertaald): *Vertin was een Hollandse schilder en tijdgenoot van Jongkind. Dit schilderij, dat toebehoorde aan Madame Fesser, werd geschilderd in 1868 en door Jongkind gedateerd 1888 tijdens zijn verkooptentoonstelling bij Diot*);

A. Stein, S. Brame, F. Lorenceau, J. Sinizergues, *Catalogue critique de l'Oeuvre de Jongkind, Volume 1: Peintures*, Parijs 2003, pag. 322, cat.nr. 871 (met afb. in kleur).

Tentoonstelling: Parijs, Galerie Alfred Daber, *Jongkind, Boudin: Marines et Paysages*, 9 febr.-3 maart 1951; Parijs, Galerie Alfred Daber, *Exposition Jongkind*, 11

mei-4 juni 1951; Parijs, Galerie Alfred Daber, *Exposition Jongkind*, 11 mei-4 juni 1960.

Wilhelmus Hendrikus Petrus Johannes 'Willem' de Zwart

Den Haag 1862-1931

ware grootie

Violen en rode Oost-Indische kers

olieverf op paneel 13,1 x 15,2 cm, gesigneerd rechtsonder met initialen

Frieda Hunziker

Amsterdam 1908-1966

Compositie

olieverf op doek 100 x 80 cm
gesigneerd op spieraam en te dateren 1960

Herkomst: collectie Frits Swart, zoon van de kunstenaar.

Tentoonstelling: Stichting Beeldende Kunst, Amsterdam, inv.nr. 112-16; Amstelveen, Cobra Museum voor Moderne Kunst, in bruikleen, 1996-ca. 2001, inv.nr. 0928 0000483; Schiedam, Stedelijk Museum, *Frieda Hunziker. Een vlucht naar Curaçao*, 29 april-3 sept. 2023.

Hermanus 'Herman' Berserik

Den Haag 1921-2002

Ochtendzon in atelier

acryl op doek 65,9 x 94,7 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1982
annotatie op etiket van de kunstenaar op spieraam: "Ochtendzon in atelier" Berserik 211'

Herkomst: Kunstgalerij Lenten, Epse, 1985;
part. bezit A. Gerritsma, Hatterm.

Literatuur: John Sillevius, *Hermanus Berserik*,
's-Gravenhage 1983, afb. in kleur pag. 64.

Corneille ('Corneille' Guillaume Beverloo)

Luik (België) 1922-2010 Auvers-sur-Oise (Frankrijk)

Untitled (uit de serie *Les aventures de Pinocchio*)

gouache over zeefdruk op papier 68,1 x 98,7 cm, gesigneerd linksboven en gedateerd '73-'75

In 1973 vervaardigde Corneille samen met zijn vriend en editor Giorgio Cegna een serie over de avonturen van Pinokkio. Een hele zomer was hij bezig om de tekst van het bekende en geliefde sprookje over te brengen in beeld. Corneille 'vermengde kleur en zweet met elkaar' in de studio's van de uitgeverij in Pollenza om de serie uiteindelijk te tonen op de vijftiende Triennale in het stadspark van Milaan. Samen met Giorgio besloot Corneille een

'kolossaal' boek te maken waar iedereen doorheen kon bladeren en dat, vanwege het exposeren in de buitenlucht, bestand moest zijn tegen de Italiaanse zon. Uiteindelijk werd het vernield door studenten en vond Corneille dat er een set van twaalf zeefdrukken moest komen. Deze werden vervaardigd in zwart-wit om vervolgens te worden opgewerkt met gouache, waardoor elke zeefdruk een unicum is.

Herkomst: Galerie Armorial,
Brussel, 1975, inv.nr. 496; veiling
De Vuyst, Lokeren, België, 21 febr.
1987, lotnr. 58.

Tentoonstelling: Brussel,
Galerie Armorial, *Corneille*,
nov.-dec. 1975.

Friedrich Franz Albert 'Frits' Klein

Amsterdam 1824-1906 Oosterbeek

Vijf paarden in zonnige wei
olieverf op doek 54,9 x 73,2 cm
gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Kunstgalerij Lenten, Epse, 1981.

Johannes Gerardus Diederik 'Johan' van Hell

Amsterdam 1889-1952

Grazende paarden
olieverf op doek 60,5 x 80,5 cm, gesigneerd middenonder en gedateerd 1926

Worden paarden tegenwoordig vooral gehouden voor hobby en sport, vroeger waren ze onmisbare krachten op het land voor groundbewerking en oogst. De schilder-musicus Johan van Hell deed in de 20e eeuw wat anders dan zijn romantische collega's in de 19e eeuw. Als een sjabloon zijn de paarden uitgeknipt,

gedupliceerd en in een driehoek geplaatst, waarmee hij elke ruimte-illusie wegneemt. De horizon is gereduceerd tot een smal lint. Van Hell was socialist. Hij wilde zijn onderwerpen zodanig vereenvoudigen dat elke arbeider en ongeletterde ze kon begrijpen.

Literatuur: tent.cat. Amsterdam, Stedelijk Museum, *Catalogus van schilderijen, beeldhouwwerken, teekeningen en grafische werken, tentoongesteld door de Vereniging van Nederlandsche Beeldende Kunstenaren "De Brug"*, 1926, cat.nr. 83; Tineke Reijnders e.a., *Johan van Hell 1889-1952*,

Warnsveld 2005, pag. 29, pag. 87, cat.nr. S 83 (met afb. in kleur); tent. cat. Kortenhoef, Oude School Kortenhoef, *Man en paard in de moderne kunst*, 2010, pag. 28.

Tentoonstelling: Amsterdam, Stedelijk Museum, *Schilderijen, beeldhouwwerken, teekeningen*

en grafische werken, tentoongesteld door de Vereniging van Nederlandsche Beeldende Kunstenaren "De Brug" 20 nov.-13 dec. 1926; Arnhem, Museum voor Moderne Kunst, *Van de straat - het sociaal engagement van Johan van Hell (1889-1952)*, 12 nov. 2005-12 febr. 2006; Kortenhoef, Oude

School Kortenhoef, *Man en paard in de moderne kunst*, 29 mei-20 juni 2010.

Fritz Carpentero

België 1848-1914

Voor de circusvoorstelling

olieverf op doek 100,5 x 130 cm, gesigneerd linksonder

Julius Heinrich 'Jules' Bissier

Freiburg im Breisgau (Duitsland) 1893-1965 Ascona (Zwitserland)

Compositie

tempera en olieverf op doek 19,7 x 28 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 'Ascona' 27.febr.62.

Herkomst: part. bezit België.**Literatuur:** tent.cat. Milaan, Galleria Toninelli Arte Moderna, *Julius Bissier*, 1966, z.p., cat.nr. 13 (met afb. in kleur).**Tentoonstelling:** Milaan, Italië, Galleria Toninelli Arte Moderna, *Julius Bissier*, febr.-maart 1966.

Jacobus van Looy

Haarlem 1855-1930

Rode appels en peren

olieverf op paneel 37 x 26,7 cm, gesigneerd rechtsonder met initialen
Met verso tweemaal stempel 'Huis van Looy, Haarlem'.

Herkomst: Huis van Looy, Haarlem; part. bezit Verenigde Staten.

Jacobus van Looy, schrijver van de trilogie *Jaapje, Jaap en Jakob* (1923), omschreef zichzelf als 'schilder van huis uit en schrijver door toevallige omstandigheden'. Hij kreeg zijn opleiding aan de Rijksakademie in Amsterdam, waar hij bevriend raakte met Willem Witsen, Willem Tholen, Eduard Karsen en Jan Veth. In zijn schilderijen en tekeningen onderscheidde Van Looy zich door een eigenzinnige manier van uitbeelden en ongewone composities. Al in 1901 werd een overzichtstentoonstelling van zijn werk georganiseerd. Toen hij later uit kritieken opmaakte dat men hem als schrijver meer waardeerde dan als schilder besloot hij niet meer te exposeren of verkopen en zijn werk voortaan voor zichzelf te houden. In zijn Haarlemse tijd (1907-1930), maar vooral nadat hij en zijn vrouw Titia in 1913 verhuisden naar de Kleine Houtweg, schilderde hij vooral de bloemen en vruchten in zijn tuin. Na zijn overlijden in 1930 liet Titia in de achtertuin drie zaaltjes bouwen waar ze zijn schilderijen tentoonstelde. Toen ook zij overleed (1940) liet ze huis en collectie na aan de gemeente Haarlem. Daar fungeerde het als museum totdat in 1948 de schenking om allerlei redenen wordt afgewezen. Een aantal Haarlemmers richt het comité 'Het Huis van Looy' op om op de boedelveiling in 1949 werken aan te kopen voor een klein museum, de gemeente stelde het woonhuis en museumdeel ter beschikking. Op 13 april 1949 gaat het museum Huis van Looy open en blijft tot 1967 bestaan. Dan moet het verkocht worden. De collectie vindt daarna grotendeels zijn bestemming in het Frans Hals Museum.

Christiaan 'Karel' Appel

Amsterdam 1921-2006 Zürich (Zwitserland)

Zonder titel

acryl op papier op doek 68,1 x 84,1 cm, gesigneerd links onder

Herkomst: part. bezit Zweden.

Christiaan 'Karel' Appel

Amsterdam 1921-2006 Zürich (Zwitserland)

Toutes ces têtesacryl op papier 68,6 x 52,1 cm,
gesigneerd linksonder en gedateerd '70

Herkomst: kunsthandel Berggruen & Cie, Parijs, aldaar verworven op 3 juli 1974 door de vorige eigenaar (part. coll. Alvin en Arlene Greenbaum, Verenigde Staten).

Henricus Johannes 'Harrie' Kuijten

Utrecht 1883-1952 Schoorl

Vrouwelijk naakt zittend op een sofa

olieverf op doek 53 x 40,7 cm, gesigneerd rechtsonder

Literatuur: Adriaan Venema, *De Bergense School*, Baarn 1976, afb. in kleur pag. 23; tent. cat. Deurne, Gemeentemuseum De Wieger, *De schilder en zijn model*, 1977, cat.nr. 44.

Tentoonstelling: Deurne, Gemeentemuseum De Wieger, *De schilder en zijn model*, 5 aug.-26 sept. 1977.

Lucebert (Lubertus Jacobus Swaanswijk)

Amsterdam 1924-1994 Alkmaar

Zonder titel
gouache op papier op board 70 x 99,8 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 91.III

Herkomst: part. bezit Nederland; part. bezit Zwitserland.

Maurice Louis Tête

Parijs 1880-1948 Roanne (Frankrijk)

Quatorze Juillet
olieverf op doek 100,1 x 162 cm, gesigneerd rechtsonder

'Jan' Lucas van der Baan

Groningen 1912-1990

De Grote Markt in Groningen, 1959

olieverf op doek 50,4 x 70,1 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '59

'Theo' Wilhelm Wolvecamp

Hengelo 1925-1992 Amsterdam

Zonder titel

olieverf op doek 89,6 x 75,3 cm, verso gesigneerd

Herkomst: rechtstreeks verworven van de kunstenaar door de vorige eigenaar.

Jan Altink

Groningen 1885-1971

Gronings landschap met hooiende boer

olieverf op doek 50,3 x 60,2 cm

Met atelierstempel 'Atelier Jan Altink' op spieraam.

Herkomst: part. coll. J.H.M. Rolink, inv.nr. AL039-0.

Johannes 'Jan' Zoetelief Tromp

Jakarta (v/h Batavia) 1872-1947 Breteuil-sur-Iton (Frankrijk)

Bloemen plukken

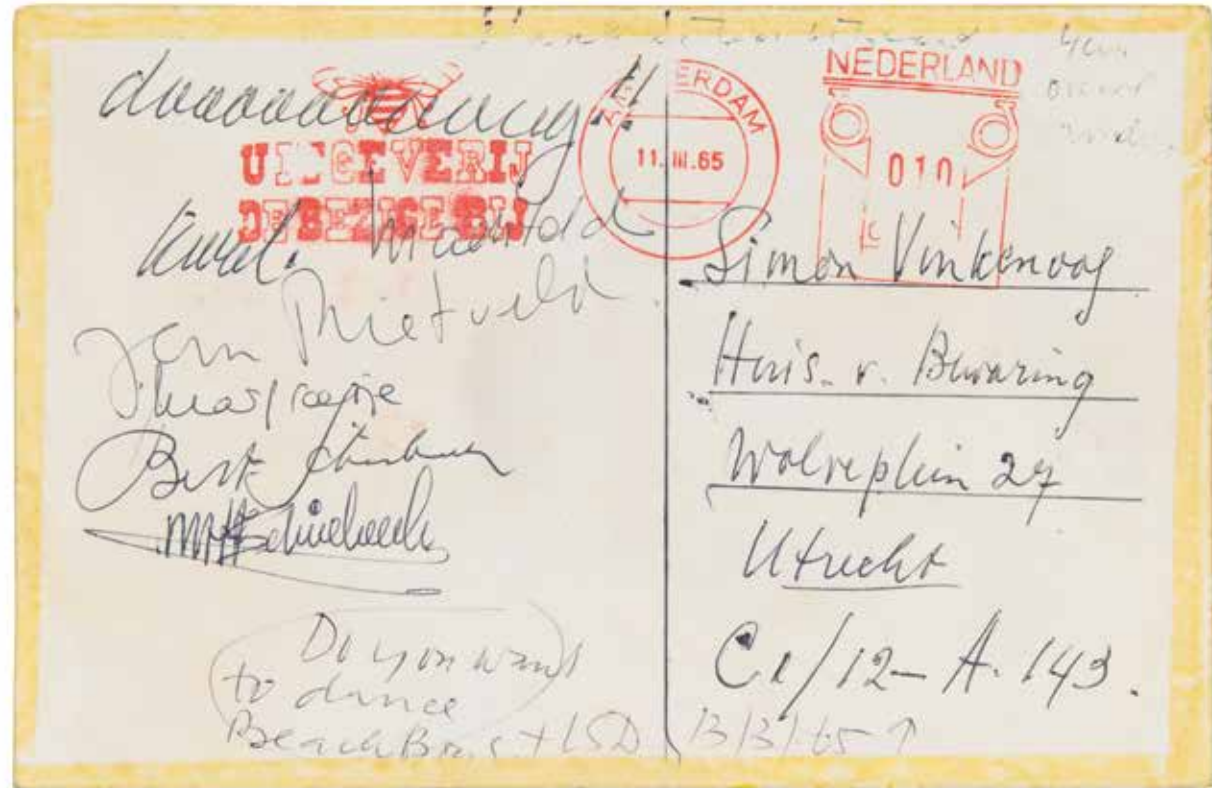
olieverf op doek 64,8 x 98,7 cm, gesigneerd rechtsonder

Herkomst: part. bezit Canada.

Christiaan 'Karel' Appel

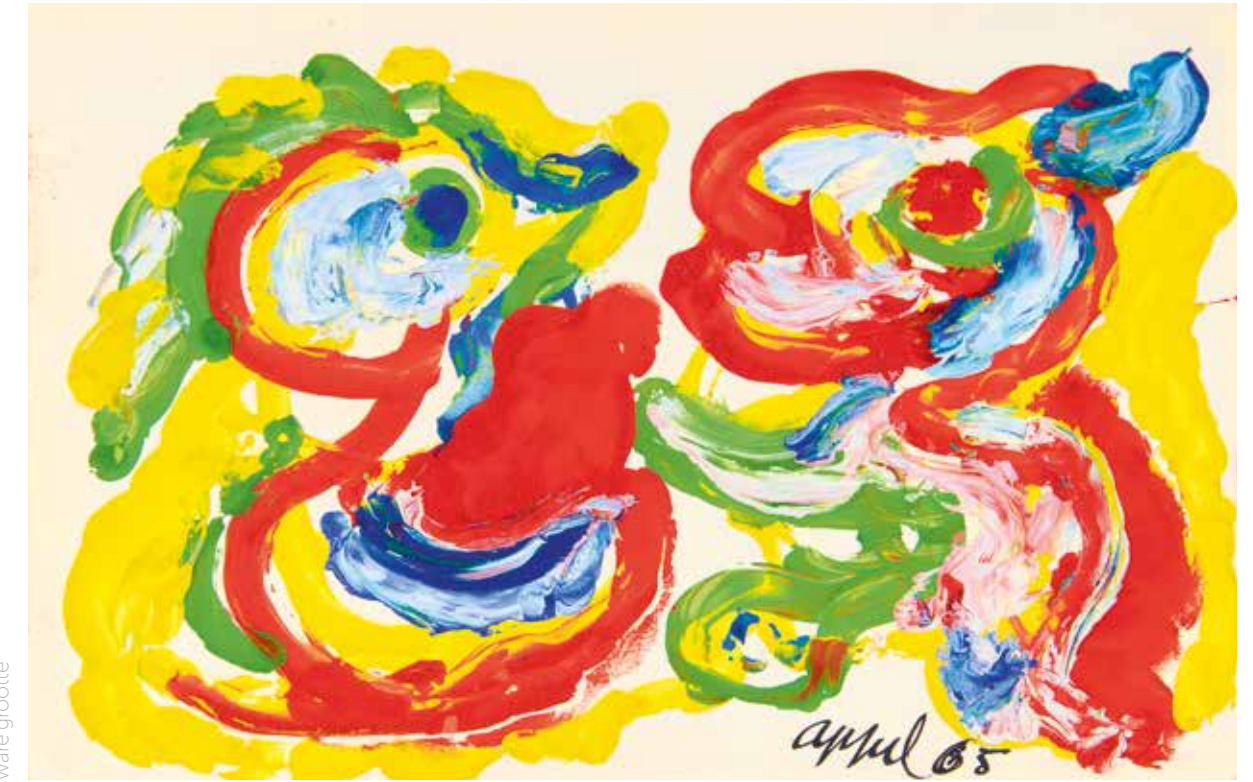
Amsterdam 1921-2006 Zürich (Zwitserland)

verso

Simon Vinkenoog, Karel Appel en Machteld bij Château de Molesmes, Frankrijk, eind jaren 60. © Nico Koster / MAI

ware grootte

Briefkaart aan Simon Vinkenoog

gouache op papier 10 x 16 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '65 verso mede ondertekend door Machteld, Jan Rietveld, Bert Schierbeek en andere vrienden, met stempel van Uitgeverij De Bezige Bij, poststempel 11-III-1965 en annotatie: 'daaaaaaaag!!' en 'Do you want to dance Beach Boys + LSD 13/3/63'

Simon Vinkenoog (1928-2009) dichter, schrijver en activist speelde een centrale rol in de Amsterdamse muziek- en kunstscene van de jaren 60. Hij was een groot pleitbezorger voor het experimenteren met geestverruimende middelen als marihuana en LSD om te komen tot een hogere bewustzijnstoestand. In zijn huis op de Bloemgracht en later de Noordermarkt moet het een komen en gaan zijn geweest van kunstenaars en muzikanten. In 1948 was Vinkenoog op twintigjarige leeftijd vertrokken naar Parijs om, wat hij ervoer als, het verstikkende Hollandse sfeertje te ontvluchten. Hij ontmoette er Karel Appel, Zadkine, Corneille en Hugo Claus en de fotograaf Ed van der Elsken. Vinkenoog woonde acht jaar in Parijs, waar hij zeven jaar (van 1949 tot 1956) werkzaam was bij de UNESCO en debuteerde in die periode als dichter. In 1961 legt hij zich volledig

toe op het schrijven. Zijn propageren van de voordelen van verboden geestverruimende middelen zorgt voor confrontaties. In februari 1964 wordt hij gearresteerd en voorwaardelijk veroordeeld tot 6 weken voor het in bezit hebben van 0,16 gram marihuana. Een tweede veroordeling vindt plaats in december 1964 en in maart en april 1965 zit hij zes weken vast in het Huis van Bewaring aan het Wolveplein in Utrecht. Hij schrijft tijdens zijn verblijf daar het dagboek *Tegen De Wet: zes weken Huis van Bewaring*, inclusief over zijn gebruik van LSD in de gevangenis. Zijn contacten met Karel Appel resulteerden in de publicatie *Karel Appel. Het verhaal van Karel Appel: een proeve van waarneming* in 1963 en in 1970 tot de catalogus *Appel's oogappels*.

Adriaan Barend 'Jaap' Wagemaker

Haarlem 1906-1972 Amsterdam

Peinture Noire

gemengde techniek op doek
93,7 x 59 cm, gesigneerd rechtsonder
en verso gedateerd '56
annotatie verso: 'Jaap Wagemaker '56'
en op het spieraam: 'peinture noire
jaap Wagemaker 102' [J.W. nr. 102]

Herkomst: Galerie Gunar, Düsseldorf, Duitsland, 1958; veiling Christie's, Amsterdam, 7 dec. 1994, lotnr. 383; Borzo modern & contemporary art, Amsterdam; part. bezit Nederland.

Literatuur: Simon den Heijer, Marike van der Knaap, *Aarde in verf: Jaap Wagemaker, schilder van het elementaire*, Zwolle 1995, pag. 151, cat.nr. S.57-027 (met afb.).

Tentoonstelling: Düsseldorf, Duitsland, Galerie Gunar, *Jaap Wagemaker*, 20 maart-18 juni 1958; Witten a/d Ruhr, Duitsland, Märkisches Museum Witten, *Jaap Wagemaker, Amsterdam. Gemälde*, 1 maart-22 maart 1959; Düsseldorf, Duitsland, Galerie Gunar, *Neue Arbeiten von Jaap Wagemaker. Amsterdam*, 10 april-16 mei 1959.

Andreas Schelfhout

Den Haag 1787-1870

Riviergezicht bij maanlicht

olieverf op paneel 32,5 x 45,9 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '57

Herkomst: coll. Van Heek; veiling Christie's, Laren, 18 maart 1975, lotnr. 194; part. bezit België.

Lodewijk Franciscus Hendrik 'Louis' Apol

Den Haag 1850-1936

Winters gezicht op Arnhem
olieverf op doek 42,4 x 60,5 cm, gesigneerd linksonder

herman de vries

Alkmaar 1931

**random objectivations (no V'74-106) en
random objectivations (no V'74-106)**
twee kunststof reliëfs, beide 39,5 x 39,5 cm,
verso gesigneerd, genummerd 7A/15 en
7B/15 en te dateren 1974

**"Everything we see could be otherwise.
Everything we can describe at all could
also be otherwise. There is no order of
things a priori."**

Ludwig Wittgenstein

De random objectivations van herman de vries gaan terug op deze stelling van filosoof Wittgenstein en zijn hier eigenlijk visuele vertalingen van. De structuren, reliëfs, objecten en sculpturen die hij vanaf 1962 maakt onder de titel 'random objectivations', of 'toevalstekeningen', gaan uit van het principe dat ze ook anders hadden kunnen zijn dan wat ze nu zijn. Dat geldt ook voor de hier afgebeelde reliëfs. De kunstenaar werkt op een witte ondergrond, onpersoonlijk en neutraal. De drager biedt zo een oneindige reeks aan mogelijkheden. Doordat de vries het persoonlijke element achterwege laat ontstaat een neutrale compositie en wordt de toeschouwer door de kunstenaar als gelijkwaardig beschouwd: er wordt hem geen visie opgedrongen door de maker. Vervolgens past herman de vries toevalstabellen toe in zijn kunst. Cijfers krijgen bijvoorbeeld een kleur of een plus- of minteken toegewezen. Dit zorgt voor willekeurige stippen, strepen, letters, cijfers en in dit geval opgehoogde blokjes. Bij herhaling van hetzelfde procedé leidt het toeval tot grote onderlinge verschillen, zoals het in de natuur ook gaat. Deze toevalstekeningen noemt herman de vries ook wel filosofische modellen, omdat het gaat om de verwerking van werkelijkheidservaring. Voor hem als plantkundige is de gelijkwaardigheid van natuurlijke fenomenen en het elimineren van hiërarchie belangrijk. Reden dat hij zowel zijn publicaties als zijn naam zonder hoofdletters schrijft.

Herkomst: De Rijk Fine Art, Den Haag; part. coll. Nederland, aldaar in 2013 verworven door de vorige eigenaar.

Uitgegeven door Edition Multi Art Points, Amsterdam, in een oplage van 15 exemplaren.

Adriaan Herman Gouwe

Alkmaar 1875-1965 Papeete (Tahiti)

Landschap bij zonsopgang

olieverf op doek 79,8 x 99,5 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1914

Herkomst: rechtstreeks verworven van de kunstenaar, daarna door vererving in bezit gekomen van de vorige eigenaar.**Johannes Hermanus Koekkoek**

Veere 1778-1851 Amsterdam

Laverende schepen voor de kust

olieverf op doek 57,3 x 72 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1831

Herkomst: Kunsthandel Pieter A. Scheen, 's-Gravenhage, 1952; part. coll. Zuid-Duitsland.

“Licht en lucht, dat is de kunst! Ik kan in m’n schilderijen, vooral in de luchten, nooit licht genoeg brengen... De lucht op een schilderij, dat is een ding! Een hoofdzaak! Lucht en licht zijn de groote tovenaars. De lucht bepaalt het schilderij. Schilders kunnen nooit genoeg naar de lucht kijken. Wij moeten het van boven hebben.”

J.H. Weissenbruch, 1899

Hendrik Johannes 'J.H.' Weissenbruch

Den Haag 1824-1903

Bomschuiten aan de vloedlijn

olieverf op doek 38,9 x 50,9 cm, gesigneerd links onder

Herkomst: veiling Mak van Waay, Amsterdam, 24 febr. 1970, lotnr. 520 (met afb.); Kunsthandel Ivo Bouwman, Den Haag, 1987; part. coll.

Literatuur: Willem Laanstra, *Johan Hendrik Weissenbruch 1824-1903*, Amsterdam 1992, pag. 109, cat.nr. O/37-4 (met afb. in kleur).

Met verso authenticiteitsverklaring van de Fundatie J.H. Weissenbruch.

'Charles' Henri Joseph Leickert

Brussel 1816-1907 Mainz (Duitsland)

Hollands dorpsgezicht met ophaalbrug

olieverf op doek 77,9 x 114,4 cm, gesigineerd rechtsonder en gedateerd '76

Pendant van **IJsgesicht met schaatsers, paardenslee en molen**

Beide schilderijen in de hal van familie Van Asten, Helmond.

Herkomst: nalatenschap textielfamilie Van Asten, Helmond.**'Charles' Henri Joseph Leickert**

Brussel 1816-1907 Mainz (Duitsland)

IJsgesicht met schaatsers, paardenslee en molen

olieverf op doek 77,8 x 115,1 cm, gesigineerd rechtsonder

Pendant van **Hollands dorpsgezicht met ophaalbrug****Herkomst:** nalatenschap textielfamilie Van Asten, Helmond.

Johannes 'Jan' Zoetelief Tromp

Jakarta (v/h Batavia) 1872-1947 Breteuil-sur-Iton (Frankrijk)

Spelende kinderen in de wei

olieverf op paneel 18,9 x 26,6 cm, gesigneerd linksonder

Herkomst: part. coll. Chicago, Verenigde Staten; part. bezit Verenigde Staten.

Johannes Theodorus 'Jan' Toorop

Poerworedjo (Indonesië, v/h Nederlands-Indië) 1858-1928 Den Haag

Kinderen bij een dorpspomp, Zeeland

zwart krijt en aquarel op papier 11,3 x 15,8 cm, gesigneerd rechtsonder (dubbel) en gedateerd 1903 (dubbel)

Herkomst: Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 2006.

Jan Roëde

Groningen 1914-2007 Rijswijk (Z.H.)

Zonder titel

olieverf op doek op board 47,7 x 77,2 cm
 annotatie op spieraam: 'JRD 267'

Herkomst: ateliernalatenschap van de schilder.

Met authenticiteitsverklaring van de Jan Roëde Stichting, Den Haag, nr. 22.04.

'Isaac' Lazarus Israels

Amsterdam 1865-1934 Den Haag

Maquillage

pastel en aquarel op papier 50,1 x 35 cm, gesigeneerd rechtsonder

Herkomst: collectie A. Vles, Brussel.

Andreas Schelfhout

Den Haag 1787-1870)

Vroege ochtend bij een scheepswerfje

olieverf op paneel 25,4 x 32,8 cm, gesigneerd linksonder

Pendant van **IJsgesicht met naderende sneeuwstorm**

Herkomst: Kunstgalerij Albricht, Arnhem, ca. 1979; part. coll. Nederland.

Andreas Schelfhout

Den Haag 1787-1870)

IJsgesicht met naderende sneeuwstorm

olieverf op paneel 25,8 x 32,5 cm, gesigneerd linksonder

Pendant van **Vroege ochtend bij een scheepswerfje**

Herkomst: Kunstgalerij Albricht, Arnhem, ca. 1979; part. coll. Nederland.

Willem Roelofs

Amsterdam 1822-1897 Berchem (België)

Rivierlandschap met drinkende koeien

olieverf op doek 69,1 x 106,9 cm, gesigneerd linksonder

Herkomst: veiling Sotheby's, Amsterdam, 27 okt. 1999, lotnr. 277; part. coll. Nederland.

Jan Voerman sr.

Kampen 1857-1941 Hattem

Rivier de IJssel met Kampen in het verschiet

olieverf op paneel 42,4 x 52 cm, gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 1999; part. coll. Zaandam.

Ahazueros Jacobus 'Co' Breman

Zwolle 1865-1938 Laren (N.H.)

Hooischelven op 't land

olieverf op doek 20,2 x 36,5 cm, gesigneerd rechtsonder met initialen en gedateerd 1901

Herkomst: Kunsthandel Borzo, 's-Hertogenbosch; part. coll. Amsterdam.

Literatuur: Janneke Schenk (red.), *De kleuren van Sphera Mundi*, Antwerpen 2020, pag. 136 (met afb. in kleur).

Dit schilderij is tijdens onze tentoonstelling te zien in het Nederlands Steendrukmuseum te Valkenswaard.

Jannes de Vries

Meppel 1901-1986 Groningen

Boerenerf met hooischelven

olieverf op doek 60,4 x 70,8 cm, verso gesigneerd met monogram

Norman Wilkinson

Cambridge (Groot-Brittannië) 1878-1971 Londen

Britse jachtvliegtuigen boven de Somme, Frankrijk, op de voorgrond L. Hawker

aquarel op papier op board 27,9 x 40,8 cm, gesigineerd linksonder en gedateerd '16

Met verso op steunkarton een situatietekening, gedateerd 1915, en annotatie op etiket: 'Up Front. Major Hawer. Bertangles. Amiens. March 1916. Royal Flying corp. D.H 2.A.B.D. Nr 17W. ILL. 109. R.E. Brompton. Kent.'

Wordt verkocht met modelvliegtuig L. Hawker, 17 x 50 cm

Willem 'Wim' Bosma

Amsterdam 1902-1985

Vliegveld Schiphol met de KLM Douglas DC-3 Ibis

krijt en gouache op karton 54,4 x 62 cm, gesigineerd linksonder en te dateren eind jaren 30

Wim Bosma voelde zich in de jaren 30 als schilder sterk aangetrokken tot de 'wonderen' van de moderne techniek. Hij schilderde en aquarelleerde dan ook graag zaken als spoorwegviaducten, treinen, boten en vliegtuigen in een nieuw-zakelijke, realistische stijl. Na 1945 deden naast technische onderwerpen ook andere motieven hun intrede in zijn werk. Hier schilderde Bosma de Ibis: het eerste KLM-toestel van het type Douglas DC-3 dat op 21 september 1936 aan de KLM werd afgeleverd. De Ibis werd tot 1940 ingezet op de eerste officiële lijndienst naar Le Bourget bij Parijs en op de route Amsterdam-Batavia. In juli 1940 kon het toestel, dat op dat moment op de lijndienst Amsterdam-Shoreham werd ingezet, niet terugkeren naar Nederland vanwege de Duitse inval.

Samen met andere naar Engeland uitgeweken KLM-toestellen werd de Ibis ingezet op de civiele passagiersdienst Bristol-Lissabon. De Ibis werd, als enige op deze lijndienst, binnen zeven maanden drie keer door Duitse jachtvliegtuigen aangevallen. Bij de eerste twee aanvallen bleven alle inzittenden, ondanks zware schade aan het vliegtuig, nog ongedeerd. Maar tijdens de laatste aanval, op 1 juni 1943, verdween het toestel als BOAC-vlucht 777, met dertien passagiers en vier bemanningsleden aan boord, in de Golf van Biskaje.

Hans 'Emil' Nolde (Hans Emil Hansen)

Nolde (Duitsland) 1867-1956 Seebüll (Duitsland)

Sluierstaarten (Aquarium)

aquarel op Japans papier 35,8 x 47 cm, gesigneerd links onder en te dateren Berlijn 1923-1924

Herkomst: dr. Heinrich Becker, Bielefeld, Duitsland, geschenk van de kunstenaar in 1933, tot 1972; part. bezit Oostenrijk.

Literatuur: *Der Kunstwart*, okt. 1927-maart 1928, afb. na pag. 48; tent.cat. München, Haus der Kunst, *Gedächtnisausstellung Emil Nolde*, 1957, cat.nr. 314; tent.cat. Bielefeld, Städtisches Kunsthhaus Bielefeld, *Emil Nolde, Aquarelle*

aus Bielefelder Privatbesitz, 1967, cat. nr. 5 (met afb.); *Emil Nolde, Reisen - Achtung - Befreiung*, 6. Auflage, Keulen 2002, afb. pag. 175.

Tentoonstelling: München, Duitsland, Haus der Kunst, *Gedächtnisausstellung Emil Nolde*, 24 sept.-1 dec. 1957; Bielefeld, Duitsland, Städtisches Kunsthhaus Bielefeld, *Emil Nolde. Aquarelle aus Bielefelder Privatbesitz*, 28 mei-29 juni 1967.

Met echtheidsverklaring van dr. Manfred Reuther, Stiftung Seebüll Ada und Emil Nolde, Seebüll, Duitsland, 19 januari 2004.

Precies 100 jaar geleden geschilderd, in de winter van 1923-1924 in het aquarium van de dierentuin van Berlijn.

Johannes 'Johan' Dijkstra

Groningen 1896-1978

Rode bloemen

olieverf op doek 36 x 35,8 cm, gesigneerd op spieraam

Salomon 'Sal' Meijer

Amsterdam 1877-1965 Blaricum

Boerderij, Blaricum

olieverf op paneel 51 x 41,1 cm, gesigneerd rechtsonder en linksonder (resten)

Herkomst: part. bezit Verenigde Staten.

Jan Voerman sr.

Kampen 1857-1941 Hattem

Dotterbloemen in een gemberpot

aquarel op papier 25 x 20,5 cm, te dateren jaren 90

Herkomst: P. Voerman, (achter) kleinzoon van de kunstenaar; Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 2000; part. coll. Zaandam.

Literatuur: vgl. Leo Boudewijns, Henk van Ulsen, *Broeden op een wolk. Jan Voerman, schilder (1857-1941)*, Veenendaal 1987, pag. 58.

Tentoonstelling: Deurne, Museum De Wieger, *Bloemenkracht*, 21 mei-19 nov. 2023.

Philip Lodewijk Jacob Frederik Sadée

Den Haag 1837-1904

Thuiskomst van de vissersvloot

olieverf op doek 72,5 x 102,3 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1903

Herkomst: veiling Christie's, Amsterdam, 20 okt. 1994, lotnr. 389; veiling Christie's, Amsterdam, 24 april 2001, lotnr. 94; Kunsthandel Rococo,

Gulpen, aldaar verworven in 2008 door Leo Gansewinkel, daarna door vererving in bezit gekomen van de vorige eigenaar.

Hendrik Willem Mesdag

Groningen 1831-1915 Den Haag

Terugkerende bomschuiten

olieverf op doek 50,7 x 40 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 190(..)

Herkomst: veiling Sotheby's, Amsterdam, 27 okt. 1997, lotnr. 249; part. bezit Nederland; Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 2006; part. coll. Nederland.

Literatuur: Johan Poort, *Hendrik Willem Mesdag 1831-1915. Oeuvre-catalogus Supplement*, Wassenaar 1997, pag. 66, cat.nr. 2013.35 (met afb.); Johan Poort, *Hendrik Willem Mesdag 1831-1915. Oeuvre-catalogus in beeld*, Wassenaar 2001, pag. 41, cat.nr. 2013.35 (met afb.).

Hermann Friederich 'Herman' Bieling

Rotterdam 1887-1964 Rhoon

Een gekleurde aardigheid

olieverf op doek 46,2 x 53,5 cm, gesigneerd linksonder
 annotatie verso: 'Aan J.L. Pissis cabaret [...] H.F. Bieling, Hilligersberg 65, "een gekleurde aardigheid" of 't duo in actie'

Jean-Louis Pissis (1880-1927) trad vanaf 1912 op met zijn Cabaret Artistique. De schilder Herman Bieling legt hem hier vast tijdens een van zijn optredens en gebruikt daarvoor een standpunt achter in de zaal. Zeker de helft van het doek wordt ingenomen door de toeschouwers, die op de amfiteatersgewijs geplaatste stoelen zitten en donker afsteken tegen het verlichte toneel. Bieling bereikt hiermee een atmosfeer van gespannen toekijken, een middel dat bijvoorbeeld Isaac Israëls voor hem ook gebruikte. Pissis was een van de eerste cabaretiers van Nederland. Als journalist reisde hij al jong naar Parijs, waar hij

onder de indruk raakt van het cabaret artistique 'Le Chat Noir' met als de grote ster Aristide Bruant en tal van andere beroemdheden. Terug in Nederland richt hij een volwaardig cabaretgezelschap op en organiseert vanaf 1912 voorstellingen in het Kurhaus in Scheveningen. Zelf zingt hij met krachtige zangstem liederen en houdt conferenties. Met zijn eruditie, internationale gerichtheid en zijn leiderschap had Pissis grote invloed op de ontwikkeling en latere bloei van het Nederlandse cabaret. In 1927 werden hij en zijn vrouw, de zangeres Jenny Gilliams, op het Rembrandtplein door haar jaloerse ex-minnaar doodgeschoten.

Literatuur: Ingelies Vermeulen e.a., *Nachtlicht. De schilders van het nieuwe licht 1880-1940*, Haarlem 2010, afb. in kleur pag. 91, pag. 124.

Tentoonstelling: *Nachtlicht*, Deurne, Museum De Wieger, 18 dec. 2010-6 maart 2011/
 Amersfoort, Museum Flehite,

12 maart-5 juni 2011; Zwolle, Stedelijk Museum Zwolle, *Muziek!*, 8 nov. 2015-8 febr. 2016.

Christiaan 'Karel' Appel

Amsterdam 1921-2006 Zürich (Zwitserland)

Zonder titel

acryl op papier op doek 111,9 x 77,1 cm, gesigneerd rechtsonder

Herkomst: A.H. Grafik, Stockholm; part. coll. Zweden.

Frans Lebrecht

Dordrecht 1820-1909

Melktijd op de boerderij

olieverf op paneel 52,3 x 70,8 cm, gesigneerd rechtsonder met initialen

Frans Lebrecht en Jan Hendrik Weissenbruch zijn tijdgenoten. Allebei werden ze geboren in de jaren 20 van de 19e eeuw, de bloeitijd van de romantiek. Schilders trokken de natuur in die ze in schetsen vastlegden om deze later in het atelier uit te werken tot fijn geschilderde, geïdealiseerde voorstellingen. Lebrecht trok al jong naar buiten om het landschap, en vooral het vee, rondom Dordrecht te bestuderen. Zijn specialiteit zou altijd het weergeven van dieren blijven, vooral schapen 'die hem in de beweeglijkheid van hun vacht zoo aantrokken'. Zijn stijl wortelt daarmee in de Dordtse Pictura traditie, waarin de gebroeders Van Strij omstreeks 1800 een hoofdrol vervulden.

Na 1850 maakte men zich los van academische tradities en werd met 'nieuwe' ogen naar het landschap gekeken. In navolging van de school van Barbizon veranderde Lebrecht midden 19e eeuw het romantische beeld van het landschap in een meer realistische voorstelling. Maar daar bleef het ook bij. Terwijl Lebrecht de weg bereidde voor jongere schilders die rond 1880 in navolging van de Haagse School wilden werken in de vrije natuur, heeft hij die weg zelf nauwelijks of niet bewandeld. Zijn tijdgenoot Weissenbruch wel. Hij gaf in steeds snellere, spontane penseelstreken indrukken van stemming en atmosfeer, seizoenen en momenten van de dag in de natuur

Hendrik Johannes 'J.H.' Weissenbruch

Den Haag 1824-1903

Molens langs poldervaart bij Noorden

olieverf op doek op paneel 23 x 43,1 cm, gesigneerd rechtsonder

weer. Geleidelijk aan, werkend in de open lucht, worden zijn composities soberder, zijn kleurenpalet meer ingetogen en zien we het typische, heldere 'Weissenbruch-licht', meer en meer verschijnen. Licht en lucht waren voor Weissenbruch het meest bepalend in een schilderij en al vroeg zijn leidraad voor het verbeelden van sfeer en ruimte in een landschap. Tijdens zijn hele schildersleven zou hij zich met dit thema bezig houden. In de landschappen van deze twee tijdgenoten zijn grote verschillen te zien. Bij Lebrecht wordt de aandacht getrokken door een herder en zijn vee op de voorgrond. Op het middenplan een bosschage en landhuis, waarlangs de blik verder glijdt naar het panorama op

de achtergrond met een molen aan de horizon. In het schilderij van Weissenbruch wordt de blik van de kijker meteen getrokken langs het vaartje naar de molen centraal op de achtergrond en ligt de horizon een stuk hoger dan in het landschap van Lebrecht. Daarmee geeft Weissenbruch zijn eigen impressionistische interpretatie van de stemming die hij op dat moment ondervond middenin de natuur, terwijl Lebrecht (nog steeds) kiest voor het traditiegetrouwe uitbeelden van een geïdealiseerd landschap volgens een vooropgezet plan.

Literatuur: Willem Laanstra, *Johan Hendrik Weissenbruch 1824-1903*, Amsterdam 1992, pag. 96, cat.nr. O/23-2 (met afb. in kleur) en afb. in kleur op omslag.

Met verso authenticiteitsverklaring van de Fundatie J.H. Weissenbruch.

Johan Hendrik van Mastenbroek

Rotterdam 1875-1945

Graanelevators aan het werk in de Maashaven, Rotterdam
olieverf op doek 84,1 x 130,5 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1913

Graanelevators aan het werk in de Maashaven, Rotterdam laat zien dat J.H. van Mastenbroek voortbouwt op de stijl van Haagse-Scholers als Jacob Maris. Net als deze voorganger was hij gefascineerd door stemmig licht, wolken en water. 'Ik kon staan smullen van de heerlijke wolkenformaties en van den aan kleuren zo rijken strijd tusschen zon en wolken', schreef hij aan een vriend in 1945. Wat zijn onderwerpen betreft richt hij zich zo goed als helemaal op de bedrijvigheid en technische vooruitgang van de Rotterdamse haven na 1900. In dit havengezicht lossen de contouren van schepen, schuiten en figuren op in een grijsblauwe damp van water en lucht. Het wateroppervlak licht

hier en daar op door de beweging van voortdurend heen en weer gaande schepen en bootjes. Daarboven hangen de rook- en stoomwolken van de graanelevators, die als grote spinvormige silhouetten in een continu zuigen en storten het graan overladen. De schilder treft knap de niet aflatende activiteit van deze drukke haven langs de Maas. Al jong maakte hij kennis met de schilderkunst in de Rotterdamse verwinkel van zijn vader, die zelf ook schilderde en schilderijen uit de School van Barbizon onder de toonbank verkocht. Later oogstte Van Mastenbroek in brede kring veel succes met zijn werk.

Herkomst: veiling Mak van Waay, Dordrecht, 27 nov. 1917, lotnr. 50.

Hermanus Koekkoek

Middelburg 1815-1882 Haarlem

Schepen voor anker voor de kust, bij kalm weer
olieverf op doek 102,5 x 160 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1841

Herkomst: MacConnal-Mason & Son Fine Paintings, Londen; Quester Gallery, Stonington, Verenigde Staten; part. bezit Verenigde Staten.

Bernardus Hermannus David 'Ben' Walrecht

Groningen 1911-1980 Hilversum

De Steentilbrug, Groningen

olieverf op doek 50,5 x 40,4 cm, op spieraam gesigeneerd en gedateerd '38

Herkomst: een vriend van de familie Walrecht.

Willem Bastiaan Tholen

Amsterdam 1860-1931 Den Haag

Koets in besneeuwde straat in Voorburg

olieverf op doek op paneel 64,1 x 56,3 cm, gesigeneerd rechtsonder en te dateren ca. 1889

Herkomst: Kunsthandel E.J. van Wisselingh & Co., Amsterdam, 1896, inv.nr. 144; coll. Jan Albertus van der Loeff (1854-1920), Den Haag; Kunsthandel Peter Pappot, Amsterdam, aldaar verworven door Leo van Gansewinkel, daarna door vererving in bezit gekomen van de vorige eigenaar.

Literatuur: tent.cat. Rotterdam, Rotterdamsche Kunstkring, *Tentoonstelling van werk van W.B. Tholen*, 1906, cat. nr. 24; Anneke de Jong, *Willem Bastiaan Tholen 1860-1931*, Assen 1993, pag. 66, pag. 67, afb. 82; Marieke Jooren (red.), *Willem Bastiaan Tholen (1860-1931). Een gelukkige natuur*,

Bussum 2019, pag. 66, afb. 1 (in kleur).

Tentoonstelling: Rotterdam, Rotterdamsche Kunstkring, *Tentoonstelling van werk van W.B. Tholen*, 17 febr.-28 maart 1906; Dordrecht, Dordrechts Museum, *Willem Bastiaan Tholen*

(1860-1931): *Een gelukkige natuur*, 18 febr.-1 nov. 2020.

Leendert 'Leo' Gestel

Woerden 1881-1941 Hilversum

Man en vrouw met op de achtergrond een ruiter
gouache op papier 37,2 x 27 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 1928

Herkomst: rechtstreeks verworven van de kunstenaar, daarna door vererving in bezit gekomen van de vorige eigenaar.

Pieter de Goeje

Enkhuizen 1789-1859 Haarlem

De Sabelspoort in Arnhem gezien vanaf de Rijn, met links de vismarkt
olieverf op paneel 23,4 x 31,2 cm, gesigneerd rechtsonder en te dateren ca. 1848

Herkomst: in bezit van de familie van de vorige eigenaar gedurende vijf generaties.

“De natuur is de volmaakste schilderij, daarom moeten wij zoveel studiën naar haar maken als mogelijk is [...] in de natuur kunnen wij niet dwalen: alles in haar is waar! En de waarheid moet steeds den kunstenaar een heilige plicht zijn. Als hij rusteloos en verstandig de natuur bestudeert, zal hij den aanschouwer in zijne werkplaats op het doek of paneel eene bevallige leugen doen geloven.”

B.C. Koekkoek, 1841

Barend Cornelis Koekkoek

Middelburg 1803-1862 Kleef (Duitsland)

Zomers bosgezicht met vee en figuren

olieverf op paneel 69,1 x 90,2 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1853

Met verso authenticiteitsverklaring van de schilder op verzegeld etiket: 'Deze schilderij, voorstellende: een Boschgezicht/Zomer/waarin eene Zware beukenboom en gestoffeerd met Koeijen, bij gewoon zonlicht, is geschilderd door den Ondergeteekende in 1853. B.C. Koekkoek. Cleve April 1853'.

Herkomst: veiling H.G. Tersteeg, 's-Gravenhage, 10/11 nov. 1903, lotnr. 121; Galerie Heinemann, München, Duitsland, inv.nr. 8519; kunsthandel Richard Green, Londen, inv.nr. AS 125/SP1709 VE.

Literatuur: Friedrich Gorissen, *Werkverzeichnis B.C. Koekkoek*, Düsseldorf 1962, cat.nr. 53/68 (met afb.).

Tentoonstelling: Almen, Museum STAAL, *Bomen over bomen*, 1 april 2023-24 maart 2024.

Dit schilderij is tijdens onze tentoonstelling te zien in Museum STAAL te Almen.

Rien Poortvliet

Schiedam 1932-1995 Soest

Reebokje in de sneeuw
olieverf op paneel 50,2 x 70,2 cm, gesigneerd rechtsonder

“Een ree is geen hert, een ree is ook geen jong hertje en wordt later bij het opgroeien ook geen hert. Het ree is van achteren ietsje hoger: hij is erop gebouwd om zich “sluip-door-kruip-door” in struikachtige dekking te bewegen.”
Rien Poortvliet, *...de vossen hebben holen*, 1973

en behoudend als ik ben schilder ik 'm dus zo. it kan niet anders.
ik wil 't ook niet en probeersels om 'm in driehoeken of zo →
te vangen vind ik krampachtig; daarvoor zijn ze mij te dierbaar.
het natuurgetrouw weergeven is mijn grootste plezier

Herkomst coll. H. van Wessel, Ede.

Adriaan Barend 'Jaap' Wagemaker

Haarlem 1906-1972 Amsterdam

Compositie
olieverf en zand op doek 76,2 x 100,6 cm, gesigneerd rechtsonder en op spieraam en gedateerd '56
Op spieraam genummerd 107 [J.W. nr. 107]

Herkomst: rechtstreeks verworven van de kunstenaar door de familie van de vorige eigenaar.

Literatuur: Simon den Heijer, Marike van der Knaap, *Jaap Wagemaker. Schilder van het elementaire*, Zwolle 1995, pag. 146, cat.nr. S.56-020 (met afb.).

Nicolaas Johannes Roosenboom

Schellingwoude (Ransdorp) 1805-1880 Assen

ware grootte

Stoomtrein in panoramisch landschap

olieverf op paneel 13,7 x 15,8 cm, gesigneerd links onder

Jan Roëde

Groningen 1914-2007 Rijswijk (Z.H.)

Nachtrentje

olieverf op doek 46,7 x 55,5 cm, gesigneerd rechts onder en gedateerd '66

Hendrik Johannes 'J.H.' Weissenbruch

Den Haag 1824-1903

Boerderij aan de vaart

olieverf op paneel 16 x 22,5 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '73

In de jaren 70 van de 19e eeuw werd werk van de schilders van de Haagse School in ons land nog niet op grote schaal verkocht. Anders was dat in het buitenland, waar de vraag naar hun werk vrijwel direct groot was, met name in Engeland en Schotland. Vooral grootindustriëlen die hun fortuin maakten in de staalindustrie en met de aanleg van spoorwegen, breidden hun bestaande collecties schilderijen van de School van Barbizon graag uit met werk van de Hollandse nieuwkomers. Het direct weergeven van de natuur zonder mooimakerij was wat hen aantrok in het werk van deze schilders. Een van de belangrijkste Engelse verzamelaars van de Haagse School was de spoorwegmagnaat James Staats Forbes (1823-1904). Forbes was als ingenieur werkzaam

voor de Great Western Railway Company. Toen een van de dochters, de Hollandsche Rijnspoorweg, op de rand van faillissement stond moest Forbes met een aantal anderen het bedrijf reorganiseren. Hij vestigde zich in Den Haag, waar hij goed bevriend raakte met Jozef Israëls en achttien jaar zou blijven wonen. Daar begon hij zijn eerste moderne werken te kopen, onder andere bij Van Wisselingh & Co.. Na zijn terugkeer naar Engeland deed Forbes in de jaren 80 en 90 via kunsthandels als Goupil en The Dutch Gallery zijn meeste aankopen. Bij zijn dood omvatte zijn collectie naast werk van de School van Barbizon rond de 1.000 werken van Israëls, Mauve, de gebroeders Maris, Weissenbruch, Roelofs, Gabriel en andere moderne Nederlandse kunstenaars.

Herkomst: coll. James Staats Forbes (1823-1904), Londen; veiling E.A. Fleischmann, München, *Gemälde-Sammlung des Herrn J.S. Forbes, Chelsea, London*, 21 maart 1906, lotnr. 72; coll. mevrouw A.J. Goedvriend-

Sweerts de Landas; veiling J.J. Biesing, Den Haag, coll. mevrouw A.J. Goedvriend-Sweerts de Landas e.a., 6 mei 1908, lotnr. 413; Kunsthandel E.J. van Wisselingh & Co., Amsterdam, inv.nr. 6241, 1999.

Literatuur: *Moderne Kunstwerken*, 1907, nr. 4; W. Laanstra, *Johan Hendrik Weissenbruch 1824-1903*, Amsterdam 1992, pag. 47, cat.nr. 1873-1 (met afb.).

Johannes 'Johan' Dijkstra

Groningen 1896-1978

Bocht bij Maarhuizen

olieverf op doek 60,3 x 100,3 cm, gesigneerd links onder

Armando

Amsterdam 1929-2018 Potsdam (Duitsland)

Blau (Blauw)

olieverf op doek 79,9 x 60 cm, verso gesigneerd en gedateerd 12-9-11
 annotatie verso: 'Blau'

Als beeldhouwer, tekenaar, schilder, theater- en filmmaker, schrijver en dichter was Armando een ware duizendpoot. In zijn werk komen grote thema's aan bod: goed en kwaad, vergankelijkheid, oorlog. Niet gek wanneer je bedenkt dat hij als kind nabij Kamp Amersfoort opgroeide. Na de oorlog streefde hij naar het absolute nulpunt van de kunst: Armando vond dat er niet meer op de verfijnde vooroorlogse manier kon worden geschilderd. In donkere kleuren schildert hij vooral de bossen rond Kamp Amersfoort op een expressieve en pasteuze wijze. Wanneer hij in 1961 de NUL-groep opricht met Jan Henderikse, Henk Peeters, herman de vries en Jan Schoonhoven wijst hij

traditionele materialen als verf af en gebruikt liever moderne, industriële materialen. Dit is wat Armando het begin van 'Het Nieuwe Realisme' noemt: de kunstenaar geeft geen commentaar op de werkelijkheid, interpreteert niet, maar aanvaardt de werkelijkheid. Toch gaat hij het maken van schilderijen missen, en na zijn minimalistische jaren keert hij terug de natuur in voor een reeks landschappen. Vanaf de jaren 2000 komt er geleidelijk meer kleur in zijn doeken en werkt hij monochroom in blauw, rood en groen. Zijn werkwijze blijft expressief, vaak brengt hij de verf met zijn handen op het doek aan. Tot zijn dood in 2018 blijft Armando schilderen en wordt zijn palet steeds kleurrijker.

Herkomst: rechtstreeks verworven van de kunstenaar door de vorige eigenaar.

Paul Mathieu

Sint-Joost-ten-Node (België) 1872-1932 Oostende (België)

Boulevard van Sainte-Adresse, Frankrijk

olieverf op paneel 39,7 x 55 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '16
 annotatie rechtsonder 'Sainte-Adresse'

Herkomst: part. bezit Frankrijk; Kunsthandel Rueb, Amsterdam, 1992; part. bezit Nederland.

Adriaan Barend 'Jaap' Wagemaker

Haarlem 1906-1972 Amsterdam

Spaanse aarde

gemengde techniek op doek 65,3 x 55,5 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '56
Op spieraam genummerd 70 [J.W. nr. 70]

Herkomst Galerie Delta, Rotterdam, aldaar verworven door de familie van de vorige eigenaar.

Literatuur: Simon den Heijer, Marike van der Knaap, *Aarde in verf. Jaap Wagemaker, schilder van het elementaire*, Zwolle 1995, pag. 145, cat.nr. S.56-008 (met afb.).

Jan Willem 'Willy' Sluiter

Amersfoort 1873-1949 Den Haag

Wintersport in St. Moritz

zwart krijt en aquarel op papier 31,2 x 25,1 cm, gesigneerd linksonder en verso gedateerd 1928
annotatie linksonder: 'San Moritz'

Henricus Johannes 'Harrie' Kuijten

Utrecht 1883-1952 Schoorl

Bij Camperduin

olieverf op doek 50,9 x 66,2 cm, gesigneerd rechtsonder

Corneille ('Corneille' Guillaume Beverloo)

Luik (België) 1922-2010 Auvers-sur-Oise (Frankrijk)

La Grande Baigneuse

krijt en gouache op papier 22,9 x 29,7 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd '63

Herkomst: part. bezit Zweden.

Christiaan 'Karel' Appel

Amsterdam 1921-2006 Zürich (Zwitserland)

Chat Libre

olieverf op doek 50,9 x 61,3 cm, gesigeneerd linksonder en gedateerd 1974

Herkomst: Galleria d'Arte Rinaldo Rotta, Genua, Italië; veiling Finarte, Milaan, Italië, sept. 1976, lotnr. 228; part. coll. Italië.

Met verso authenticiteitsverklaring van Rinaldo Rotta, Genua, Italië.

Sorella (Theresia Ansingh)

Amsterdam 1883-1968

Poes Woollhaolieverf op schildersboard 59,2 x 71,2 cm, gesigeneerd linksonder
annotatie verso: "Woollha", Sorella'

Herkomst: Cultureel Centrum De Beyerd, Breda, inv.nr. 250.

Joseph Antoon 'Anton' Rooskens

Horst 1906-1976 Amsterdam

Bloemstillevens
olieverf op doek 60 x 50,6 cm, gesigneerd links onder

'Jan Sluijters is vooral van betekenis geweest voor Rooskens' kleurgebruik. Rooskens heeft bloemstillevens geschilderd die zichtbaar de invloed van deze uit Den Bosch afkomstige Amsterdammer verraden. Sluijters was in de jaren dertig een algemeen erkend en gevierd schilder. De jongeren bewonderden hem om zijn avontuurlijk verleden, waarin hij in aanraking was gekomen met het fauvisme en het kubisme en andere internationale stromingen, een verleden waar hij een naar het academisme neigend, kleurrijk realisme aan had overgehouden, dat een zuidelijk 'joie-de-vivre' afstraalde.

Toen in 1939 in het Van Abbemuseum in Eindhoven de eerste tentoonstelling van Noordbrabantse kunstenaars werd gehouden en de inzendingen van Sluijters en Rooskens naast elkaar hingen (!), was de invloed van de populaire Sluijters op de jonge Rooskens overduidelijk. 'Daar hangt een zeer lichtkleurig, krachtig en vlot geschilderd bloemstuk (...) dat sterke invloeden van Jan Sluijters' penseel en opvatting verradt', signaleerde de recensent van het Eindhovens Dagblad.

Ed Wingen, 1976

Adriana Johanna Haanen

Oosterhout 1814-1895 Oosterbeek

Weelderig bloemstillevens
olieverf op doek 73,5 x 53,7 cm, gesigneerd middenonder en gedateerd 1857

Herkomst: Mitchell Galleries Ltd., Londen; part. coll. Groot-Brittannië.

Andreas Schelfhout

Den Haag 1787-1870

Boslandschap met figuren bij een riviertje

olieverf op paneel 52,8 x 72,5 cm, gesigneerd linksonder en te dateren ca. 1815

Pendant van [Winterlandschap met houtspokkelaars](#)

Deze beide schilderijen verkochten wij in 1999 aan een goede klant die ze lang in bezit had. Nu zijn ze weer terug bij ons. Het was een prettig weerzien, want hoe wij indertijd in bezit kwamen van deze twee pendanten is een interessant verhaal. In 1987 ontdekte Frank Buunk de vroege winter op een veiling. Hij zag meteen dat het om een Schelfhout ging, hoewel het werk aan een andere kunstenaar was toegeschreven. We gingen dus aan de slag om aanknopingspunten met Schelfhout te vinden voor de definitieve toeschrijving. Na het kopen en

ophalen van het werk herinnerde Frank zich een vroeg zomers bosgezicht van Schelfhout, dat wij tien jaar eerder voor een klant restaureerden. Op dit schilderij lag het zwaartepunt van de compositie links, terwijl onze winter het zwaartepunt rechts had. En wat bleek? De formaten van beide werken waren zo goed als hetzelfde, de horizonlijnen liepen in elkaar over en beide waren op paneel geschilderd. Zouden het pendanten geweest zijn? De eigenaar van de zomer vertelden we het verhaal. Geïntrigeerd kwam hij met zijn echtgenote en zijn zomerlandschap van

Herkomst Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 1999; part. coll. Nederland.

Literatuur: W. Laanstra, *Andreas Schelfhout 1787-1870*, Amsterdam 1995, pag. 196, cat.nr. ZO 52-1 (met afb. in kleur); Frank Buunk, 'Over Schelfhout's vroege winters', *Galerij*, maart 1999, pag.

22-23 (met afb.); W. Laanstra, J. Woldring, *Hollandse Romantiek. Schilders van het dagelijkse leven in de 19e eeuw*, Alkmaar 2001, afb. in kleur pag. 92; tent.cat. Ede, Simonis & Buunk Kunsthandel, *Onsterfelijk Schoon. De landschappen van Andreas Schelfhout (1787-1870) en zijn leerlingen*, 27 jan.-13 maart 2005, pag. 11, afb. in kleur pag. 10.

Tentoonstelling: Ede, Simonis & Buunk Kunsthandel, *Onsterfelijk Schoon. De landschappen van Andreas Schelfhout (1787-1870) en zijn leerlingen*, 27 jan.-13 maart 2005.

Andreas Schelfhout

Den Haag 1787-1870

Winterlandschap met houtspokkelaars

olieverf op paneel 52,8 x 72,5 cm, gesigneerd linksonder en te dateren ca. 1815

Pendant van [Boslandschap met figuren bij een riviertje](#)

Schelfhout de volgende dag al kijken. Het 'nieuwe paar' werd volop gefotografeerd. De volgende dag belde de klant. Hij kon de winter wegens ruimtegebruik niet kopen maar bood ons, heel fideel, zijn zomer te koop aan. De zaak werd binnen een minuut beklonken. Intussen werd het verhaal door ons, met de schilderijen bij de hand, aan heel wat mensen verteld. En daarbij werden de nog oningelijste panelen zó vaak verplaatst dat er op het vernis van de winter een paar vernisbeschadigingen ontstonden. Het vernis, met enkele goede oude retouches erbij, zou vanwege de

krasjes moeten worden verwijderd. Aldus geschiedde. Maar wat schetst onze verbazing toen rechtsonder resten van de signatuur van Schelfhout tevoorschijn kwamen. De onderzijde van de signatuur was geheel verminkt. De bovenste helft was echter nog min of meer intact, en als men het wist kon men duidelijk lezen: A...lfh.ut F[ecit]. De beide Schelfhouts vonden hun weg naar een particuliere verzamelaar waar ze jarenlang onafscheidelijk, in identieke lijsten, naast elkaar hingen. Totdat ze dus recent weer bij ons terugkwamen.

Herkomst: Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 1999; part. coll. Nederland.

Literatuur: Frank Buunk, 'Over Schelfhout's vroege winters', *Galerij*, maart 1999, pag. 20-21 (met afb. in kleur); tent.cat. Ede,

Simonis & Buunk Kunsthandel, *Onsterfelijk Schoon. De landschappen van Andreas Schelfhout (1787-1870) en zijn leerlingen*, 2005, pag. 11, afb. in kleur pag. 10.

Tentoonstelling: Ede, Simonis & Buunk Kunsthandel, *Onsterfelijk Schoon. De landschappen van Andreas Schelfhout (1787-1870) en zijn leerlingen*, 27 jan.-13 maart 2005.

Johannes 'Jan' Weissenbruch

Den Haag 1822-1880

Wandelende figuren in een zonnig stadje

olieverf op paneel 19 x 14,9 cm, gesigneerd rechtsonder

Cornelis Springer

Amsterdam 1817-1891 Hilversum

Man en vrouw in een kerkinterieur

olieverf op doek 32,9 x 27,3 cm, gesigneerd linksonder met monogram en gedateerd '44

Herkomst: part. coll. Nederland.

August Andreas Jerndorff

Oldenburg (Duitsland) 1846-1906 Kopenhagen

Gondola voor het Dogepaleis in Venetië, bij avond

olieverf op doek 41 x 33 cm, gesigineerd linksonder met monogram en gedateerd 1886

Johan Coenraad Hermann 'Herman' Heijenbrock

Amsterdam 1871-1948 Blaricum

Havenmond van IJmuiden in de avond met de vuurtoren en semafoor

pastel op papier 64,5 x 86,5 cm, gesigineerd linksonder

De semafoor van IJmuiden was een soort seinpaal. Via lampen konden signalen doorgegeven worden. Napoleon had het nut hiervan ingezien en liet langs de Nederlandse kust semaforen plaatsen die met elkaar een optische telegraaflijn vormden. Zo konden in relatief korte tijd over een grote afstand signalen van de ene post aan de andere worden overgebracht.

'Arnold' Marc Gorter
Ambt Almelo 1866-1933 Amsterdam

De Vordense Beek in de winter
olieverf op doek 114,9 x 154,7 cm, gesigneerd rechtsonder (tweemaal)

Herkomst: Simonis & Buunk, Kunsthandel, Ede, 1990; part. coll. Den Haag.

'Arnold' Marc Gorter
Ambt Almelo 1866-1933 Amsterdam

Voorjaarslandschap bij de boerderij, met boerin bij waterpomp
olieverf op doek 62,6 x 79,4 cm, gesigneerd rechtsonder

Herkomst: R.C. Vose Paintings, Boston, Verenigde Staten; part. bezit Verenigde Staten.

'Gerardine' Jacoba van de Sande Bakhuyzen

Den Haag 1826-1895

Omgevallen mand met pruimen en wingerd op de bosgrond
olieverf op doek 39,4 x 61,8 cm, gesigneerd linksonder

Jan van Os

Middelharnis 1744-1808 Den Haag

Stilleven met bloemen, fruit, insecten, muisje en een vogelnest
olieverf op paneel 69,1 x 55,1 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 1774

Herkomst: part. coll. Nederland.

Literatuur: Sam Segal, *A Fruitful Past: A Survey of the Fruit Still Lifes of the Northern and Southern Netherlands from Brueghel till Van Gogh*, Amsterdam, Kunsthandel P. de Boer, 22 april-31 mei 1983/Braunschweig, Duitsland, Herzog Anton Ulrich-Museum, 15 juni-31 juli 1983.

Tentoonstelling: *A Fruitful Past: A Survey of the Fruit Still Lifes of the Northern and Southern Netherlands from Brueghel till Van Gogh*, Amsterdam, Kunsthandel P. de Boer, 22 april-31 mei 1983/Braunschweig, Duitsland, Herzog Anton Ulrich-Museum, 15 juni-31 juli 1983.

Lodewijk Franciscus Hendrik 'Louis' Apol

Den Haag 1850-1936

Besneeuwd gezicht op de IJssel met afgemeerde tjalken
olieverf op doek 58,6 x 90,3 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1928

Willem Roelofs

Amsterdam 1822-1897 Berchem (België)

Molen 't Hoog- en Groenland aan de Angstel bij Baambrugge
olieverf op doek 46,9 x 72,9 cm, gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 2007; part. bezit Nederland.

Barend Cornelis Koekkoek

Middelburg 1803-1862 Kleef (Duitsland)

Schaatsers in Hollands winterlandschap

olieverf op paneel 15,5 x 19,5 cm, gesigneerd middenonder met initialen en te dateren ca. 1830

Herkomst: coll. H.C. du Bois, 's-Gravenhage; veiling Frederik Müller, Amsterdam, 4 juni 1907, lotnr. 99; kunsthandel C.L.C. Voskuil, Amsterdam, 1907; veiling Voskuil, Amsterdam, 5 mei 1908, lotnr. 142; Kunsthandel Pieter A. Scheen, 's-Gravenhage, 1961; veiling Mak van Waay, Amsterdam,

14 nov. 1961, lotnr. 515; veiling Mak van Waay, Amsterdam, 30 okt. 1968, lotnr. 308; coll. Emil Underberg, Duitsland.

Literatuur: Friedrich Gorissen, *B.C. Koekkoek 1803-1862. Werkverzeichnisse der Gemälde*, Düsseldorf 1962, z.p., cat.nr.

0/15-2 (met afb.); tent.cat. Kleef, Duitsland, Städtisches Museum Haus Koekkoek, *B.C. Koekkoek*, 1962, cat.nr. 96.

Tentoonstelling: Kleef, Duitsland, Städtisches Museum Haus Koekkoek, *B.C. Koekkoek*, 24 juni-30 sept. 1962.

Barend Cornelis Koekkoek

Middelburg 1803-1862 Kleef (Duitsland)

Zomerse riviervallei

olieverf op doek 46,5 x 58,5 cm, gesigneerd rechtsonder en te dateren ca. 1828

B.C. Koekkoek schilderde hier waarschijnlijk 'Het Meertje' nabij Beek bij Nijmegen, waar hij vanaf 1826 werkzaam was. De heuvels en het water zijn geen topografisch exacte weergave van 'Het Meertje', maar eerder een inspiratiebron voor deze *Zomerse riviervallei*.

Met dank aan Guido de Werd, van 1976 tot 2012 directeur van Museum B.C. Koekkoek Haus, Kleef.

Herkomst: veiling Sotheby's, Londen, 16 maart 1994, lotnr. 26; part. bezit Duitsland.

Hermanus Koekkoek

Middelburg 1815-1882 Haarlem

Zeilschepen en vissers bij een havenhoofd
olieverf op doek 38,3 x 54,5 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 1858

Herkomst: part. coll. Oostenrijk.

Willem 'Wim' Bosma

Amsterdam 1902-1985

Op de uitkijk
olieverf op paneel 55,1 x 37,9 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 1936

Andreas Schelfhout

Den Haag 1787-1870

Militaire manoeuvres: het Haagse garnizoen op de Waalsdorpervlakte; op de voorgrond cavaleristen van het 3e Regiment Ligte Dragonders

olieverf op paneel 22,1 x 29,2 cm, gesigneerd rechtsonder en te dateren ca. 1862

Herkomst: part. bezit Groot-Brittannië; veiling Sotheby's, Londen; Simonis & Buunk Kunsthandel, Ede, 1988; part. bezit Nederland.

Literatuur: tent.cat. Groningen, *Tentoonstelling van Leevende Meesters*, 1862, cat.nr. 140; W. Laanstra, *Andreas Schelfhout 1787-1870*, Amsterdam 1995, pag. 186, cat.nr. ZO 22-2 (met afb. in kleur); W. Laanstra, J. Woldring, *Hollandse Romantiek. Schilders van het dagelijkse leven in de 19e eeuw*,

Alkmaar 2001, afb. in kleur pag. 93; tent.cat. Ede, Simonis & Buunk Kunsthandel, *Onsterfelijk Schoon. De landschappen van Andreas Schelfhout (1787-1870) en zijn leerlingen*, 2005, afb. in kleur pag. 9; Cyp Quartes van Ufford, *Andreas Schelfhout (1787-1870). Landschapschilder in Den Haag*, Leiden 2009, pag. 138, afb. 140 (in kleur); Werner van den Belt, Bob Hardus, *De schilders van de Duinen en Bollenstreek*, Zwolle 2021, afb. in kleur pag. 63.

Tentoonstelling: Groningen, *Tentoonstelling van Leevende Meesters*, 1862; Ede, Simonis & Buunk Kunsthandel, *Onsterfelijk Schoon. De landschappen van Andreas Schelfhout (1787-1870) en zijn leerlingen*, 27 jan. -13 maart 2005.

Johan Antoni de Jonge

Rotterdam 1864-1927 Den Haag

Ruiters in de duinen

aquarel op papier 24 x 65,1 cm, gesigneerd links onder met monogram

Willem Frederik 'Jits' Bakker

Renkum 1937-2014 Wageningen

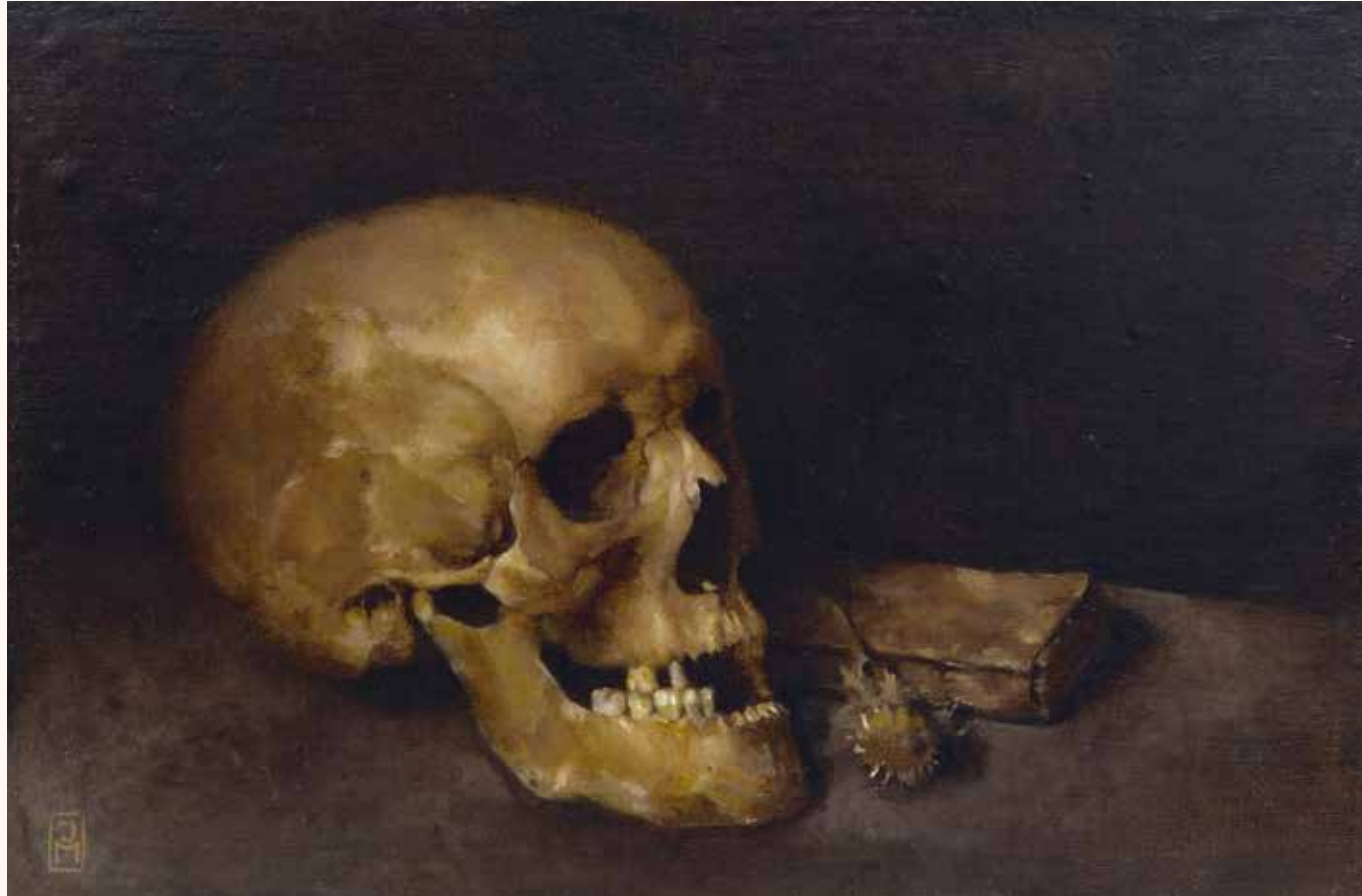
Wild Horses

brons 48 x 150 cm, te dateren 1978

Jan Mankes

Meppel 1889-1920 Eerbeek

Vanitas stilleven

olieverf op doek op board 26,7 x 40,6 cm, gesigneerd linksonder met monogram

Literatuur: A. Ottevanger, *Jan Mankes 1889-1920*, Zwolle 2007, pag. 204, cat.nr. Sch 183 (met afb. in kleur).**Johannes Jacobus Maria 'Jan' Bogaerts**

Den Bosch 1878-1962 Wassenaar

Stilleven met bijbel en vaas met strobloemen

olieverf op doek 35,5 x 40,5 cm, gesigneerd rechtsboven en gedateerd 1942

Herkomst: part. bezit Frankrijk.

Adriaan Lubbers

Amsterdam 1892-1954 New York

Bloemstillevens in aardewerken vaas

olieverf op doek 60 x 50,3 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1946

Vilmos Huszár

Boedapest (Hongarije) 1884-1960 Hierden

Boerderij in Almen

olieverf op doek op paneel 38,1 x 50,9 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 'Almen' 1911 VIII

Herkomst: coll. H. Vermolen, Den Haag; coll. J. Nieuwstraten, Den Haag, daarna door vererving in bezit gekomen van de vorige eigenaar.

Tentoonstelling: mogelijk: Den Haag, Kunsthandel Artz en De Bois, *Tentoonstelling van werken door Simon Bussy, Maxime Dethomas, W. Huszár*, 27 maart-18 april 1912; Rotterdam, Rotterdamsche Kunstkring, *W. Huszár en W.C. Brouwer*, sept. 1912.

Henri 'Privat' Antoine Théodore Livemont

Schaarbeek (België) 1861-1936

Uitrusten na de tentoonstelling

olieverf op board 33,1 x 24 cm, gesigneerd links van het midden en gedateerd 'le 1 Aout' 1908

Herkomst: part. bezit België.

Index

- Altink J. **44**
 Apol L.F.H. **50, 114**
 Appel C.K. **37, 38, 47, 77, 100**
 Armando **94**
 Baan J.L. van der **42**
 Bakker W.F. **121**
 Berserik H. **30**
 Bieling H.F. **76**
 Bissier J.H. **35**
 Bodeman W. **8**
 Bogaerts J.J.M. **123**
 Bosma W. **69, 119**
 Brands E.A.M. **11**
 Breman A.J. **66**
 Carpentero F. **34**
 Corneille **31, 99**
 Cosson J.L. **10**
 Dijkstra J. **9, 71, 93**
 Gestel L. **84**
 Goeje P. de **85**
 Gorter A.M. **110, 111**
 Gouwe A.H. **52**
 Haanen A.J. **103**
 Hart Nibbrig F. **12, 25**
 Heijenbrock J.C.H. **109**
 Hell J.G.D. van **33**
 Hunziker F. **6, 29**
 Huszár V. **125**
 Israëls I.L. **15, 61**
 Jerndorff A.A. **108**
 Jonge J.A. de **121**
 Jongkind J.B. **27**
 Klein F.F.A. **32**
 Koekkoek B.C. **87, 116, 117**
 Koekkoek H. **81, 118**
 Koekkoek J.H. **53**
 Kruseman F.M. **13**
 Kuijten H.J. **39, 98**
 La Touche G. **14**
 Lebrecht F. **78**
 Leck B.A. van der **24**
 Leickert C.H.J. **56, 57**
 Livemont H.P.A.T. **126**
 Looy J. van **36**
 Lubbers A. **124**
 Lucebert **40**
 Mankes J. **122**
 Martens G.G. **18**
 Mastenbroek J.H. van **80**
 Mathieu P. **95**
 Meijer S. **72**
 Mesdag H.W. **75**
 Mulders M.M.M. **19**
 Nolde H.E. **70**
 Os J. van **113**
 Poortvliet R. **88**
 Roëde J. **60, 91**
 Roelofs W. **64, 115**
 Röling G.V.A. **21**
 Roosenboom N.J. **90**
 Rooskens J.A. **102**
 Sadée P.L.J.F. **74**
 Sande Bakhuyzen G.J. van de **112**
 Schelfhout A. **49, 62, 63, 104, 105, 120**
 Sluiter J.W. **17, 97**
 Sorella **101**
 Springer C. **107**
 Tête M.L. **41**
 Tholen W.B. **83**
 Toorop J.Th. **59**
 Valk H.J. **23**
 Velde G. van **16**
 Vertin P.G. **26**
 Voerman sr. J. **65, 73**
 Vos M. **20**
 Vries A. de **22**
 vries h. de **51**
 Vries J. de **67**
 Wagemaker A.B. **48, 89, 96**
 Walrecht B.H.D. **82**
 Weissenbruch H.J. **55, 79, 92**
 Weissenbruch J. **106**
 Wilkinson N. **68**
 Wolvecamp Th.W. **43**
 Zee J. van der **7**
 Zoetelief Tromp J. **45, 58**
 Zwart W.H.P.J. de **28**

Colofon

Samenstelling en eindredactie
Teo van den Brink
Mariëtte Simonis

Tekst, kunsthistorisch onderzoek en redactie
Teo van den Brink, Joke Buunk,
Charlotte Hercules, Constance
Moes, Emilie Snellen

Fotografie en lithografie
Benno Slijkhuis, Wilco Art Books
coördinatie en assistentie
fotografie: Frans Buunk

Ontwerp
Harald Slaterus, Arnhem

Druk
Wilco Art Books, Amersfoort

Afbeeldingen omslag:
voorzijde: detail van J. van
der Zee (pag. 7); achterzijde:
detail van E. Nolde (pag. 70);
binnenzijde voor: details van
F. Hart Nibbrig (pag. 25), G. van
Velde (pag. 17) en B.C. Koekkoek
(pag. 116); binnenzijde achter:
details van W. Sluiter (pag. 16),
L. Gestel (pag. 84) en M.L. Tête
(pag. 41).

© 2023 Simonis & Buunk

Druk- en zetfouten
voorbehouden

www.simonisbuunk.nl

SIMONIS&BUUNK
een keur aan kunst